Ազգ

Azg armenian daily

17 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1995. ՈՒՐԲԱԹ # 29 (783)

Աբխազիան պնդում է իրավահավասար արի համադաշնություն

Փետրվարի 15-ին Մոսկվայում Աբխազիայի եւ Վրաստանի փորձագետները շարունակել են իրենց աշխատանքը երկու հանրապետությունների փոխհարաբերությունների կարգավորման փաստաթղթերի մշակման վրա: Որպես հիմք ընդունվել է 1994 թ. նոյեմբերին Ռուսաստանի Դաշնության ներկայացրած փաստաթղթի նախագիծը, որը նախատեսում է կոնֆեդերատիվ հարաբերություններ հաստատել Աբխազիայի ու Վրաստանի միջեւ: Աբխազիայի դիրքորոշումն այս հարցում չի փոխվել, այն է՝ իրավահավասար պետությունների միություն:

Միաժամանակ, Աբխազիայի խորհրդարանի նախագահ Սոկրատ Ջինջոլիան հայտարարեց, որ գաղթականների վերադարձը կարող է սկսվել միայն հակամարտության լրիվ կարգավորման ընթացքում, որ ենթադրում է Աբխազիայի քաղաքական կարգավիճակի սահմանում: Փորձագետների մակարդակով կարգավիճակի հարցին առնչվող հերթական բանակցություններն այսօր սկսվել են Մոսկվայում, եւ Ռուսաստանի մայրաքաղաքում Աբխազիայի ներկայացուցիչ Իգոր Ախբայի խոսքերով, դրանց նպատակը վրաց-աբխազական համադաշնության ստեղծումն է: *ԽՏ, ԱՆԻ*

ԱՆԾՈՒԽԱՐԸ

Ադրբեջանի կեցվածքը խոչընդոտում է կարգավորման գործընթացին

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 16 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: ԵԱՀԿ-ի եւ Ռուսաստանի միջնորդությամբ անցկացվող Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության խաղաղ կարգավորման բանակցություններում Ադրբեջանի կարծր կեցվածքը, որը հասնում է նույնիսկ նրան, որ Բաքուն հրաժարվում է ԼՂՀ-ն ճանաչել որպես հակամարտող կողմ, լուրջ խոչընդոտ է խնդրի խաղաղ կարգավորման ճանապարհին: Այս մասին այսօր հայտարարել է Լեռնային Ղարաբաղի «Հելսինկյան նախաձեռնություն-92» կոմիտեի համակարգող Կարեն Օհանջանյանը:

Բաքվի իշխանությունների այդօրինակ մոտեցման նպատակը, նրա կարծիքով, ամենայն հավանականությամբ ժամանակ շահելն է ռազմաքաղաքական հավասարակշռությունը իր կողմը բեքելու համար: Այդպիսի քաղաքականությունը, ըստ Օհանջանյանի, հղի է ամենաանցանկալի հետեւանքներով, որից առաջին հերթին տուժելու է ինքը՝ Ադրբեջանը:

Մինչդեռ, նշել է ԼՂՀ խաղաղարար կազմակերպության ներկայացուցիչը, բանակցությունների գործընթացում առաջընթաց չի լինի, եթե Բաքվի իշխանությունները հաշվի չառնեն տարածաշրջանում ստեղծված իրողությունը, որի հետ այսօր հաշվի է նստում համաշխարհային հանրությունը: Միաժամանակ Օհանջանյանը նշել է, որ անհրաժեշտ է բոլոր մակարդակներում ուղղակի կապեր հաստատել Լեռնային Ղարաբաղի եւ Ադրբեջանի, որպես երկու հիմնական հակամարտող կողմերի, միջեւ:

Մարդավաճառը Ադրբեջանում վերածվում է պետական բիզնեսի

Ղարաբաղյան հակամարտության աշխարհագրությունը, դառնալով ամեն ինչից, սկսում է ընդլայնվել, օրըստօրե ընդգրկելով ԱՊՀ նորանոր տարածաշրջաններ: Լեռնային Ղարաբաղի ՆԳՆ-ն վերջերս նոր լուրեր է ստանում Ռուսաստանում, Ուկրաինայում, Վրաստանում, Բելառուսում եւ ԱՊՀ այլ երկրներում բնակվող հայազգի քաղաքացիների նկատմամբ ադրբեջանական գրոհայինների կողմից իրականացվող ահաբեկչական գործողությունների մասին: Հակամարտության հետ առնչություն չունեցող հայերը առեւանգվում են ադրբեջանցի ռազմագերիների հետ փոխանակման համար: Կան նաեւ աներեւելի տվյալներ, որ առեւանգվածներին վաճառում են իրենց մերձավորներին, ընդ որում ադրբեջանական իշխանությունների ներկայացուցիչները հսկայական գումարներ են վաստակում մարդավաճառից: Այս եւ մյուս հարցերին է նվիրված մեր թղթակից Վահրամ Աղաջանյանի հարցազրույցը ռազմագերիների եւ պատանդների հարցերով ԼՂՀ պետհանձնաժողովի նախագահի տեղակալ Ալբերտ Ոսկանյանի հետ:

Տես # էջ 3

ԱՊՀ ընդհանուր սկզբունքներ փախստականների համար

Ռուսաստանի Պետական դուման ԱՊՀ երկրների ղեկավարներին կոչ է արել մշակել իրենց պետությունների տարածքում փախստականների խնդրի կարգավորման ընդհանուր սկզբունքներ:

Համատեսական ժողովի ստորին պալատի չորեքշաբթի օրն ընդունած փաստաթղթում ընդգծվում է, որ «ԱՊՀ երկրներում փախստականների կարգավիճակի բնորոշման միասնական մոտեցման բացակայությունը հնարավորություն չի ընձեռում մեր հայրենակիցներին ժամանակին օգնություն ցուցաբերել»:

Ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, Դուման պետությունների ղեկավարներին նախ կոչ է արել համագործակցության բոլոր երկրներում երկքաղաքացիությունն ընդունելու հարցում համաձայնության հասնել: *ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ*

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

ԱՄՆ-ը արգելելու է օտարերկրացիների ապօրինի մուտքը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 16 ՓԵՏՐՎԱՐ, USIS: Ապօրինի ներգաղթի դեմ պայքարելու վերաբերյալ նախագահ Քլինթոնի նոր ծրագիրն ընդգրկելու է ամբողջ Միացյալ Նահանգների տարածքն ու նրա սահմանները, առաջինը՝ արդեն իսկ մուտք գործածների ապօրինի կեցությունը հայտնաբերելու եւ արտաքսելու, իսկ երկրորդը՝ ապօրինի սահմանազանցումները արգելելու նպատակով: Յուրաքանչյուր տարի շուրջ 300000 օտարերկրացիներ ապօրինի բնակվում են ՄՆ. Նահանգներում, դրանց մեջ են ոչ միայն ապօրինի ճանապարհով մուտք գործածները, այլեւ նրանք, որոնց վիզան ժամկետանց է: Այդ 300 հազար օտարերկրացիների կեսից ավելին Միացյալ Նահանգներում են հայտնվել ցամաքային ճանապարհներով, առավելապես Մեքսիկայից, սահմանը խախտելով: Նոր ծրագրի գործադրումը, որն սկսվելու է ընթացիկ տարվա հոկտեմբերի 1-ից, պահանջում է 1200 միլիոն դոլլար:

Ակնկալվում է, որ արդյունքում ամեն տարի կհայտնաբերվի ու կարտաքսվի 110 հազար մարդ, այդ թվում նրանք, ովքեր քաղաքական ապաստան են խնդրել, սակայն դատարանով չեն կարողացել ապացուցել իրենց խնդրանքի արդարացիությունը:

ԱՆԿԱՐԱ

«Բաքու-Ջեյհան նավթամուղի հարցը վերջնականապես լուծված է»

Անկարայում ԱՄՆ նոր արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Մարկ Գրոսմանի՝ դավանական եւ ադրբեջանական նավթը Արեւմուտք փոխադրելու թուրքական տարբերակին իր կառավարության կողմից նախապատվություն տալու մասին հայտարարությունը շարունակում է մնալ թուրքական քաղաքական շրջանակների եւ մամուլի ուշադրության կենտրոնում: Այսպես, Ճեմարիս պոլտ խորհրդարանական խմբակցության առջեւ փետրվարի 14-ին ունեցած իր ելույթում վարչապետ Թանսու Չիլլերը ԱՄՆ վարչակարգի որոշումը գնահատեց որպես թուրքական դիվանագիտության մեծագույն հաջողություն եւ հավաստիացրեց իր կուսակցական ընկերներին, որ Բաքու-Ջեյհան նավթամուղի հարցը վերջնականապես լուծված է:

Տես # էջ 5

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բուլղարիան կայունության կղզի Բալկաններում

«Բուլղարիան պատրաստ է հենց վաղն իսկ միանալ ՆԱՏՕ-ին, եթե դուք երաշխավորեք մեզ համար», դիմելով ԱՄՆ-ին, հայտարարել է Բուլղարիայի նախագահ Ժելյու Ժելեւը, որը պաշտոնական այցով գտնվում է Վաշինգտոնում: Ինչպես փետրվարի 16-ին հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, ելույթ ունենալով չորեքշաբթի օրը կայացած մամլո ասուլիսում, նա ասել է. «Ռուսաստանը չի կարող որոշում կայացնել մեր փոխարեն, մենք պետք է ինքնուրույն որոշում կայացնենք»: Բուլղարիան «կայունության կղզի» է Բալկաններում՝ եւ, այնուամենայնիվ, նա ՆԱՏՕ-ի լիիրավ անդամ դառնալու կարիք ունի: Միայն դա կարող է նրա անվտանգության հուսալի երաշխիք լինել, ընդգծել է Ժ. Ժելեւը: *ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ*

Կոնգրեսն ընդդեմ «աստղային պատերազմների»

ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի ներկայացուցիչների պալատը չորեքշաբթի օրը մերժել է հանրապետականների առաջադրած օրինագիծը, որը նախատեսում է Ամերիկայի տարածքի վրա միջմայրցամաքային բալիստիկ հրթիռներից պաշտպանական «հովանոցի» ստեղծում: Փաստաթղթի հեղինակները ծգտում էին հասնել պաշտպանության այս համակարգի արագ ծավալման: Օրինագծի ձախողումը, որի ընդունման համար համառորեն պայքարում էր հանրապետական կուսակցության ղեկավարությունը, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման համաձայն, Վաշինգտոնի քաղաքական շրջաններում գնահատվում է որպես Քլինթոնի վարչակազմի հաղթանակ, որը հրաժարվել է «աստղային պատերազմների» ծեյգանյան պլաններից: *ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ*

Կողորի կիրճում լրացուցիչ ուժեր

ՍՈՒԽՈՒՄ, 16 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՆԻ: Աբխազական կողմը Կոդորի կիրճի տարածք է բերում լրացուցիչ ուժեր: Վերջին շաբաթվա ընթացքում կիրճում գրոհայինների թիվն ավելացել է 200-ով:

ԱՇԽԱՐՀ

Աթենքը Անկարայի վրա ճնշում է գործադրում Կիպրոսի հարցով

ԱԹԵՆՔ, 16 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՎՕՍՏԻ: «Ֆրանսպրես» գործակալության ստացած տեղեկությունների համաձայն՝ Աթենքում գտնվող Կիպրոսի արտգործնախարար Ալեքոս Միխայլիդիսը ընդգծել է Կիպրոսի հարցի կարգավորման համար Եվրամիությանը իր երկրի անդամակցության վերաբերող որոշման կարեւորությունը:

«Ներկայումս Կիպրոսի խնդրի լուծման մեջ եւրոպական գործոնն էական է», ավելացրել է պրն Միխայլիդիսը Հունաստանի եւրոպական գործերի նախարար Ժորժ Ալեքսանդր Մանգակիսի հետ իր հանդիպման վերջում:

Նրա այցն սկսվեց այն բանից հետո, երբ փետրվարի 6-ին Աթենքը մերժեց հանել Թուրքիա-Եվրամիություն մաքսային դաշինքին առնչվող համաձայնագրի վրա իր դրած վետոն: Հունաստանի կառավարությունը պահանջում է Եվրամիությանը Կիպրոսի անդամակցությանը նվիրված բանակցությունների ստույգ ժամկետ սահմանել Եվրամիության վերափոխումներին առնչվող 1996 թ. միջկառավարական խորհրդաժողովից վեց ամիս հետո:

Լոնդոնը պատրաստվում է օգնել վրացական շուկայի ստեղծմանը

Փետրվարի 16-ը Վրաստանի պետության ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեի Մեծ Բրիտանիա կատարած պաշտոնական այցի երկրորդ եւ վերջին օրն է: Նախօրեին, ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, Բուկինհեմի պալատում Վրաստանի ղեկավարին ընդունել է Մեծ Բրիտանիայի Էլիզաբեթ երկրորդ թագուհին: Նա բանակցություններ է վարել վարչապետ Ջոն Մեյջորի հետ: Բանակցություններից հետո ստորագրվել են բարեկամության եւ համագործակցության համատեղ հռչակագիր եւ համաձայնագիր կապիտալ ներդրումների պաշտպանության մասին, ընդունվել է դեկլարացիաներ փոխանակելու որոշում: Մեծ Բրիտանիան պատրաստվում է սատարել Վրաստանում իրականացնելու շուկայական էկոնոմիկայի եւ ժողովրդավարական սահմանակարգերին օգնություն ցույց տալու ծրագիր: «Նոու Հաու» ֆոնդի գծով տեխնիկական օգնության համար հատկացվում է 1.2 միլիոն ֆունտ ստեռլինգ:

Էդուարդ Շեւարդնաձեն փետրվարի 17-ին այստեղից կմեկնի Բրյուսել, որտեղ եւրոպական հանձնաժողովի կենտրոնակայանում նախատեսված է հանդիպում հանձնաժողովի նախագահ Ժակ Սանտերի հետ: Նույն օրը Շեւարդնաձեն կվերադառնա Թբիլիսի: *ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ, ԽՏ*

Փիլի Կլասը մատնանշում է իսլամական ահաբեկչությունը

Իսլամական ահաբեկչության սպառնալիքը ... միջազգային ոչնչացման զենքի անվերահսկելի տարածման կասկածը ... մտահոգություն է հայտնել Հյուսիսատլանտյան դաշինքի գլխավոր քարտուղար Վիլի Կլասը իտալական «Կորիերե Դելլա Սերա» թերթի փետրվարի 15-ի համարում հրապարակված հարցազրույցում: Իսլամական ահաբեկչությունը գնահատելով որպես «ամբողջ տարածաշրջանների սպառնացող երեւույթ», Վիլի Կլասը միաժամանակ նշել է, որ ՆԱՏՕ-ի անդամ երկրները խոսում ... տեսակետ չեն վարում: Գլխավոր քարտուղարը նշել է խոսակցությամբ ահաբեկչության հետ այսօր սերտորեն կապված մեկ այլ վտանգ՝ զանգվածային ոչնչացման զենքի անվերահսկելի տարածման հնարավորությունը: *ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ*

ՄԻՋԴԵՏՍԱԿԱՆ

Արտգործնախարարությունը վերահսկում է հայ լրագրողներին

Մոսկվայի ցանկությամբ եւ հանուն կարգուկանոնի՞

Այն փաստը, որ այժմեւեթեւ Մոսկվայում հավատարմագրվող Հայաստանի լրատվական միջոցների թղթակիցները պետք է ստանան պաշտոնական Երեւանի երաշխավորագիր, ծիրություն է առաջացրել Ռուսաստանի մայրաքաղաքում աշխատող հայկական թերթերի թղթակիցների շրջանում: Ավելին, հավատարմագրման այդ կարգը, որին, օրինակ, Ուկրաինան անցել էր իր անկախացումից ... Հայաստանը որդեգրեց միայն Մոսկվայում Հայաստանի ներկայացուցչությունը դեսպանություն դառնալուց հետո:

ՀՀ ԱԳՆ մամուլի քարտուղար Արամ Մաթարյանի ասելով, դեռ 1994 թ. փետրվարի վերջին, երբ ինքը խորհրդակցություններ անցկացնելու նպատակով գտնվում էր Մոսկվայում, հանդիպումներ է ունեցել Ռուսաստանի արտգործնախարարության մամուլի եւ ... կարգավորության պետ պրն Կարասինի եւ ՌԴ ԱԳՆ մամուլի կենտրոնի տնօրեն պրն Բուլայի հետ, որոնց հետ էլ քննարկել է առկա դժվարությունները:

ՀՀ ԱԳՆ մամուլի քարտուղարի ասելով, այդ պայմաններում Մոսկվայում հայտնվել էին զգալի թվով հայ լրագրողներ, որոնք տարբեր ճանապարհներով հավատարմագրեր էին ստացել Ռուսաստանի ԱԳՆ-ում: Եւ քանի որ այդ խնդիրը առնչվում է ոչ միայն Հայաստանի, այլեւ ԱՊՀ անդամ մյուս երկրների հետ, որոնք Ռուսաստանի հետ ունեն առանց մուտքի-ելքի վիզաների պայմանագրեր, Ռուսաստանի ԱԳՆ-ն ցանկություն է հայտնել երկու երկրների արտգործնախարարությունների միջեւ խորհրդակցությունների մասին համաձայնագրի շրջանակներում փոխադարձաբար օգնել միմյանց:

Տես # էջ 2

digitised by A.R.A.R.@

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Շուկայական տնտեսավարությունն այլընտրանք չունի

Ստեփանակերտի քաղաքական դիտորդների կարծիքով, ԼՂՀ ԳԽ վերջին նստաշրջանը առանց չափազանցության երկրամասի պատմության մեջ կմտնի որպես հանրապետության ժողովրդական ընտրյալների բեկումնային մի համաժողով, որտեղ վերջնականապես հաստատվեց Լեռնային Ղարաբաղում համայնավարական տնտեսական համակարգի առայժմ տեսական փոխարինումը կապիտալիստական տնտեսավարությամբ: «Անշուշտ չափազանց դժվար է, եթե չասենք անհնարին, պատերազմի պայմաններում բարեփոխումներ իրականացնել՝ տնտեսավարման մի համակարգից անցնելով մեկ այլ համակարգի», - ասաց հանրապետության վարչապետ Լեոնարդ Պետրոսյանը:

«Սակայն որքան էլ դժվար լինի, միանգամայն հասկանալի է, որ տնտեսավարության շուկայական եղանակը այլընտրանք չունի: Նոր հարաբերություններին անցումը հնարավոր կդառնա, երբ ռազմաճակատներում հաստատվի համեմատաբար տեւական հրադադար: Պատերազմն է պատճառը, որ Ղարաբաղը հետ է մնացել շուկայական արտադրության անցնելու գործընթացից, եթե մանավանդ համեմատելու լինենք նախկին ԽՍՀՄ այլ տարածաշրջանների, մասնավորապես Հայաստանի հետ: Սակայն ուշացումն ունի ոչ միայն բացասական կողմեր: Դրականն այն է, որ Լեռնային Ղարաբաղը կարող է օգտվել մյուս տարածաշրջանների փորձից, չկրկնելով նրանց սխալները»: Լեոնարդ Պետրոսյանի համոզմամբ, շուկայական հարաբերությունների անցնելուն մեծապես կօգնի այն հանգամանքը, որ նախկին ՊՊԿ-ին, չնայած երկարատեւ պատերազմական գործողություններին, հաջողվեց պահպանել հանրապետության տնտեսական կառույցները, դրանք ծառայեցնելով պատերազմի նպատակներին:

«Արդյունաբերական գլխավոր ձեռնարկությունները այդ ժամանակ շարունակել են աշխատել, ճիշտ է, ոչ լրիվ կարողություններով, ինչը բնականաբար հնարավոր չէր պատերազմի, շրջափակման, նախկին տնտեսական կապերի սառեցման եւ այլ պատճառներով: Սակայն, կրկնեմ, գլխավորը հաջողվել է. պահպանվել են տնտեսական նախկին կարողությունները, ավելին՝ ընդամենը երկու տարվա ընթացքում ստեղծվել են ենթակառույցներ էներգետիկայի, ճանապարհաշինարարության, ջրամատակարարման եւ կապի ոլորտներում: Դրանք լավ նախադրյալ հանդիսացան կատարելու երկրորդ վճռական քայլը, անցնելու արմատական բարեփոխումներին», - վերջում նշեց ԼՂՀ վարչապետը: Լ. Ա.

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Արտգործնախարարությունը վերահսկում է հայ լրագրողներին

Մոսկվայի ցանկությամբ եւ հանուն կարգուկանոնի

Սկիզբը էջ 1

խնդիրն այստեղ ոչ միայն այն է, որ ԱՊՀ-ից լրագրողների թիվը հասնում է հարյուրների, այլեւ այն, որ նրանք օգտվում են զանազան արտոնություններից: Մեր մոսկովյան գործընկերներից մեկը մասնավորապես նշեց, թե ստանալով հավատարմագրման վկայականը, օտարերկրյա լրագրողը իրավունք ունի մտնել Պետդումա, նախագահական ապարատին կից մամուլի կենտրոն, ԱԳՆ մամուլի կենտրոն, ունենալ ավտոմեքենայի հատուկ համարանիշ եւ, իհարկե, Ռուսաստանում ապրելու իրավունք:

Մինչդեռ, ինչպես նշեց Արամ Սաֆարյանը, Հայաստանում կան գրանցված թերթեր, որոնք մինչեւ օրս լույս չեն տեսել, բայց որոնց թղթակիցները ունեին ՌԴ ԱԳՆ հավատարմագրեր եւ օգտվում էին այդ արտոնություններից: Կոնկրետ օրինակներ բերելու մեր հարցին մամուլի քարտուղարը պատասխանեց. «Անուններ չեմ հիշում, մեկ տարի է անցել», բայց ավելացրեց, թե այդ լրագրողների թիվը հասնում էր 26-ի: Դժվար է պատկերացնել, թե ամենատարբեր թերթերն ու լրատվական միջոցները ներկայացնող 26 հայ լրագրողների արտոնություններից օգտվելու իրավունքը ինչպիսի նախանձ է առաջ բերել Երեւանում աշխատող իրենց պաշտոնակիցների շրջանում, սակայն մի բան հստակ է, որ այսուհետեւ Մոսկվայի ԱԳՆ-ի հավատարմագիրը կստանան միայն Հայաստանի արտգործնախարարության ցանկալի լրագրողները:

Արամ Սաֆարյանը բացառեց այդ հարցում որեւէ սուբյեկտիվ մոտեցում, նշելով, որ ՀՀ ԱԳՆ-ն կառաջնորդվի միայն ՀՀ օրենքներով, ենթաօրենսդրական ակտերով եւ այլ նորմատիվային փաստաթղթերով: Նրա ասելով, միջազգային պրակտիկայում ընդունված ձեւով, ՌԴ արտգործնախարարության մամուլի եւ տեղեկատվության վարչությունը ստանում է Հայաստանի դեսպանության նոտան, որը տրվում է ՀՀ ԱԳՆ-ի համապատասխան կարգադրության հիման վրա եւ որն էլ հիմք է ծառայում լրագրողին հավատարմագրելու համար: Մամուլի քարտուղարը հավաստիացրեց, թե շահադիտական կամ կողմնապահ վերաբերմունք լինել չի կարող, քանի որ Հայաստանի դիվանագիտական ներկայացուցչությունը, ինչպես նաեւ բոլոր պետական մարմինները ղեկավարվում են ՀՀ օրենքներով:

Արդեն իսկ 1995 թ.-ի համար նախարարության կողմից այդպիսի փաստաթղթեր են պատրաստվել «Վրեմյա», «Ուրարտու», «Լրագիր», «Հայաստանի Հանրապետություն», «Ռեսպուբլիկա Արմենիա» թերթերի եւ ՀՀ ռադիոյի եւ հեռուստատեսության թղթակիցների համար: Մյուս լրագրողները, ըստ Արամ Սաֆարյանի, առայժմ իրենց չեն դիմել, քանի որ նրանց հավատարմագրման ժամկետները դեռեւս ուժի մեջ են մինչեւ օգոստոս: Մամուլի քարտուղարը հույս հայտնեց, որ մինչ այդ կկարգավորվի այն թղթակիցների հավատարմագրման հարցը, որոնց թերթերը լույս են տեսնում:

«Լրատվական միջոցների մասին, որոնք Հայաստանում լույս չեն տեսնում, կհայտնվի Ռուսաստանի արտգործնախարարությանը, եւ այդ դեպքում նրանք կարող են որոշել՝ հավատարմագրե՞լ լույս չտեսնող պարբերականի թղթակցին, թե ոչ», ասաց նա: Ընդ որում, հավատարմագրման այս ձեւը տարածվում է եւ Հայաստանի գրանցում ունեցողների, եւ Մոսկվայում ժամանակավոր գրանցում ունեցող, բայց հիմնականում Հայաստանի գրանցում ունեցող լրագրողների վրա: Իսկ նրանք, ովքեր Ռուսաստանի քաղաքացիներ են, բայց համագործակցում են հայկական մամուլի հետ, նույնպես ներկայացվելու են ՌԴ-ում ՀՀ դեսպանության կողմից: Ի դեպ նշենք, որ ՌԴ ԱԳՆ-ում հավատարմագրելու մասին կանոնակարգը նախատեսում է եւ արտգործնախարարության, եւ թերթերի ու լրատվական միջոցների առանձին դիմումների համաձայն հավատարմագրման ձեւերը: Հայաստանում Ռուսաստանի Դաշնության դեսպանությունից հայտնեցին, որ իրենք երբեք չեն զբաղվել այդ հարցերով, եւ Երեւանում հավատարմագրված ռուսաստանյան լրատվական միջոցների թղթակիցների հավատարմագրումը կարգավորվում է Հայաստանի օրենքներով: Իսկ մամուլի մասին ՀՀ օրենքում ընդամենը գրված է, որ «զանգվածային լրատվության միջոցները նախնական համաձայնությամբ կարող են իրենց լրագրողին հավատարմագրել պետական եւ հասարակական կազմակերպություններում: Հավատարմագրված լրագրողն իրավունք ունի մասնակցելու այդ կազմակերպությունների աշխատանքներին եւ լուսաբանելու դրանք:

Այլ պետությունների լրագրողները հավատարմագրվում են ՀՀ արտգործնախարարությունում, որը կարող է չեղյալ համարել ցանկացած օտարերկրյա լրագրողի հավատարմագրումը, եթե նա խախտում է ՀՀ սահմանադրությունը կամ օրենքները»: Իհարկե, հավատարմագրման նման ձեւը ենթադրում է նաեւ հյուրասո-սական մարմինների աշխատանքներ, թղթակցի գրանցում, նրան իրավական օգնություն ցույց տալու, ինչպես նաեւ զանազան անօրինական գործողությունների կանխում: Այսպիսին է ՀՀ ԱԳՆ մամուլի քարտուղարի տեսակետը: Սակայն իրականում, որքան էլ որ «օրինական» համարվի հավատարմագրման նման ձեւը, հասկանալի է, որ այն որոշակի խոչընդոտներ կհարուցի ասենք դաշնակցական այն թերթերի թղթակիցների համար, որոնք մինչ այդ ունեցել են ՌԴ ԱԳՆ հավատարմագրություն: Բնական է, որ նրանք կարող են այսուհետ հավատարմագրվել որպես այլ մամուլի միջոցների թղթակիցներ, բայց այս դեպքում է, որ Հայաստանի դիվանագիտական ներկայացուցչությունը կարող է ցույց տալ իր սուբյեկտիվ մոտեցումը: Այդ մոտեցման վկայությունն են նաեւ Մոսկվայում Հայաստանի դեսպանությունում կազմակերպվող մամուլի ասուլիսները, որոնց չեն հրավիրում հայկական լրատվական միջոցների մի շարք թղթակիցներ: Ի դեպ, ԱԳՆ մամուլի քարտուղարը իր զարմանքը հայտնեց, լսելով այդ լուրը, իսկ Մոսկվայի մեր դեսպանատան կարծիքը մենք այդպես էլ չկարողացանք իմանալ, քանի որ հեռախոսին պատասխանող չկար: Հայտնի է միայն, որ այդ ասուլիսները չգիտես ինչու կազմակերպվում են միայն օտար եւ ռուսալեզու լրատվական միջոցների թղթակիցների համար:

ՅԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

«Միակ կարող ուժը կոմունիստներն են»

«ՌԴ կոմունիստական կուսակցության համագումարում հնչած ելույթներում նորովի գնահատական տրվեց ռուս կոմունիստների պատմական դերին եւ առաքելությանը՝ Ռուսաստանին «վերջնական փլուզման եւ քաղաքացիական պատերազմի մեջ ներքաշվելու» վտանգից փրկելու գործում», - «Նոյյան տապանի» թղթակցին հայտարարեց Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության առաջին քարտուղար Սերգեյ Բադալյանը, որը վերջերս Մոսկվայում կայացած ՌԴ ԿԿ երրորդ համագումարում ղեկավարում էր հայ կոմունիստների պատվիրակությունը: Վերջինիս խոսքերով, Ռուսաստանում կոմունիստների հեղինակությունն անշեղորեն աճել է, եւ դրա վկայությունը Միությունների տան Սյունազարդ դահլիճում 400 պատվիրակի մասնակցությամբ կայացած համագումարի լայն արձագանքն էր Արեւմուտքում եւ դրանում մեծ թվով գիտական մտավորականության մասնակցությունը»: Համագումարի ընթացքում, որին ներկա էին կոմունիստական եւ ձախ սոցիալիստական կուսակցությունների ներկայացուցիչներ աշխարհի 48 երկրներից, ՌԴ ԿԿ առաջին քարտուղարի պաշտոնում վերընտրվեց Գենադի Զյուգանովը: ՀԿԿ առաջին քարտուղարը նշեց, որ Ռուսաստանի կոմկուսի վերականգնումը, քաղաքական գործիչների կարծիքով, ոչ միայն սոցիալ-քաղաքական եւ դասակարգային նոր մոտեցումների արդյունք է, այլ նաեւ այն բանի վկայությունը, որ այսօր եւս շատերն ի դեմս կոմունիստների (ինչպես 1917 թ.-ին) տեսնում են ռուսական պետականությունը նորովի վերականգնելու ընդունակ միակ ուժը: Գիտական մտավորականությունից բացի, համագումարում մեծ ջոկատով ներկայացված էին նաեւ մշակույթի գործիչները (Վասիլի Լանովոյը, Նիկոլայ Գուբենկոն, բանաստեղծ Ռասուլ Համզատովը, Լյուդմիլա Լյադովան եւ ուրիշներ), որոնք համագումարի պատվիրակների առջեւ հանդես եկան համերգային ծրագրով: ՆՏ

Խոսքը մնաց ԳԽ հանձնաժողովին

Կասեցված մամուլի միջոցների իրավունքների պաշտպանության հանձնախումբը փետրվարի 16-ին ՀՀ ԳԽ լրատվական հարցերի հանձնաժողով ներկայացված դիմումի առթիվ ստացել է տեղեկություն, որ հանձնաժողովը դեռեւս այդ հարցով նիստ չի գումարել, իսկ հանձնաժողովի նախագահ Մերուժան Տեր-Գուլանյանը ներկայումս գտնվում է հիվանդանոցում: Ըստ կասեցված «Հայլուր» լրատվական գործակալության աշխատակիցների, նման դիմումներին ԳԽ-ը պարտավոր է արձագանքել 20 օրվա ընթացքում: «Մենք հույս ունենք, թե մնացած 4 օրվա ընթացքում այդ հարցը կքննարկվի ընդհանրապես», ասում են նրանք: ՆՏ

Երեւանն անցավ երկժամյա գրաֆիկի

Երեւանի քաղխորհրդի կենսապահովման կառավարման կենտրոնի պետ Ռուբեն Տեր-Գրիգորյանը հաղորդել է, որ փետրվարի 16-ից մայրաքաղաքում սահմանվել է էլեկտրամատակարարման երկժամյա գրաֆիկ: ՆՏ

ԵՐԵՎԱՆ

Կասեցված մամուլի միջոցները երկարատեւ նստացույց ձեռնարկեցին

«Երկիր», «Ազատամարտ», «Առագաստ», «Անդրադարձ», «Մարգաշխարհ», «Մունետիկ», «Վարուժան», «Ապար», «Միտք» թերթերի, ինչպես նաեւ «Հայլուր» լրատվական գործակալության եւ «Միքայել Վարանդյան» հայ-կանադական հրատարակչական ձեռնարկության աշխատակիցները երեկ, ինչպես հայտնել էինք նախապես, բողոքի երթ սկսեցին «Մոսկվա» կինոթատրոնի մերձակայքից: Գործազուրկ լրագրողների եւ համակիրների մոտ կես հազարանոց շարասյունը այնուհետեւ շարժվեց դեպի ժուռնալիստների միություն, Մամուլի տուն, ՀՀ դատախազություն եւ ՀՀ նախագահի նստավայր:

ՀՀ [illegible] դեկտեմբերի 28-ի հրամանագրով, որով [illegible] ամսով արգելվել է ՀՅԴ գործունեությունը Հայաստանում, անգործ մնացած լրագրողները փորձեցին հանդիպել ՀՀ գլխավոր դատախազի հետ: Սակայն, հակառակ ծեքի, բերված բանական համաձայնության, դատախազության աշխատակիցները արգելեցին նրանց հոգանոց հանձնախմբի մուտքը շենք: Այնուհետեւ շարասյունը շարժվեց դեպի ՀՀ նախագահի նստավայր, որ ցույցի մասնակիցները իրենց գրավոր պահանջները ներկայացրին ՀՀ նախագահին: Դրանք են՝ վերականգնել լրագրողների ոտնահարված իրավունքները, վերադարձնել բռնագրավված եւ կալանված գույքը, ապահովել սոցիալական արդարությունը եւ այլն: Բողոքի հավաքի մասնակիցները որոշեցին նախագահի նստավայրի առաջ նստացույց անել, որը տեւելու է ամեն օր ժամը 13-17-ը: Ինչպես նշեց «Հայլուր» լրատվական գործակալության տնօրեն Բագրատ Սադոյանը, նստացույցի նպատակն է բնակչության ուշադրությունը սեւեռել օրինականության հիմքերը խախտող իշխանությունների գործելակերպին: Նրա համոզմամբ, նստացույցի տեւողության ժամկետը անորոշ է:

ԱՐՓԻ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Երեւան. Բնակարանների գները նվազել են հունվարի համեմատ

Անշարժ գույքի առեւտրով զբաղվող «Տիգրիս» ձեռնարկությունից ստացված տեղեկությունների համաձայն, փետրվարի առաջին կեսին բնակարանների միջին գինը հունվարյան գների միջինի համեմատ նվազել է ավելի քան քառորդ չափով: 1994 թվականի նոյեմբերի սկզբից դա բնակարանների գների նվազման գրանցված առաջին դեպքն է: Գների մակարդակի անկումը վերաբերում է առաջին հերթին տեղաբաշխման առավել «հեղինակավոր» եւ հարաբերականորեն թանկարժեք տեղերին՝ կենտրոնի, երկաթուղային կայարանի եւ մետրոյի «Բարեկամություն» կայարանի շրջակայքին: Աջափնյակի եւ հատկապես Հարավ-արեւմտյան զանգվածի բնակարանների ընդհանուր եւ բնակելի տարածքների միջեւ մեծ տարբերությամբ ամպլիտուդով գների թռիչքը կարելի է բացատրել միայն պատահական եւ անցողիկ հանգամանքներով: ՆՏ

Գյումրեցիների մեծ մասը ի վիճակի չէ հոգալու իր կոմունալ ծախսերը

Գյումրիի քաղխորհրդի գործկոմի լրատվական կենտրոնի տվյալների համաձայն, քաղաքի ժամանակավոր կացարաններում եւ նորակառույց «Անի» թաղամասի բնակարաններում էլեկտրաջեռուցիչներ չկան: Էլեկտրաէներգիայի պարտքերի եւ ընդհանրապես ամսական մուծումների ժամանակ ավելորդ «վիճաբանությունից» խուսափելու համար բնակիչները համաձայնության են եկել քաղաքային էլեկտրացանցի հետ եւ ամսական մուծելու են 2000 դրամ: Նույն աղբյուրը նշում է, որ այսօր քաղաքում մարդկանց եկամուտը չի անցնում 1400 դրամից, մինչդեռ յուրաքանչյուր ընտանիքի անհրաժեշտ է մոտ 8000 դրամ միայն կոմունալ ծախսերի համար (2000 դրամ էլեկտրաէներգիայի, 4-5 հազար՝ ջեռուցման կամ վառելիքի, 1-1,5 հազար՝ կոմունալ մյուս ծախսերի համար): ՆՏ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 9 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ տառաձեւերը ՄԱՐԵԼ ՂԱԼԱՄՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային ցանցը «Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Սկիզբը էջ 1

—Լեռնային Ղարաբաղի ՆԳՆ տվյալների համաձայն, վերջին ժամանակներս ադրբեջանական ահաբեկչական խմբերը ակտիվացրել են հարձակումները Ռուսաստանում եւ այլ երկրներում ապրող հայերի վրա: Տասնյակ անմեղ մարդիկ գնացքներից, ավտոմեքենաներից եւ կայարաններից առեւանգվում եւ ուղարկվում են Բաքու: Դա չափազանցություն չէ՞:

—Ոչ, ցավոք սրտի, դա տխուր իրողություն է: Ներքին գործերի նախարարությունում գրանցված են տասնյակ այդ տիպի փաստեր, որոնց հավաստիությունը, ի դեպ, չի ժխտում նույնիսկ Ադրբեջանը: Մասնավորապես, անցյալ տարվա օգոստոսին ադրբեջանական կողմը Բաքվում Կարմիր խաչի ներկայացուցչի միջոցով ԼՂՀ է ուղարկել ՆԳՆ-ն իր հերթին դիմել է մեզ խնդրանքով՝ աջակցել այդ հարցում եւ կապ հաստատել Թբիլիսիի հետ ադրբեջանական գերության մեջ գտնվող Վրաստանի քաղաքացիների մասին որեւէ տեղեկություն ստանալու դեպքում:

— Ո՞րն է, ձեր կարծիքով, հայազգի մարդկանց առեւանգումների հիմնական նպատակը:

— Նախ եւ առաջ ադրբեջանական կողմը, իմ կարծիքով, փորձում է ստիպել ԼՂՀ իշխանություններին փոխանակել առեւանգվածներին Ղարաբաղում եւ Հայաստանում պահվող ադրբեջանցի ռազմագերիների հետ: Սակայն ղարաբաղյան կողմը դիտավորյալ չի փոխանակում նրանց, քանի որ դրանով կնպաստի ահաբեկչության ընդլայնմանը եւ ակտիվացմանը: Ադրբեջանական իշխանությունները, վերնական իշխանություններին են հանձնել ԼՂՀ-ում պահվող ռազմագերիներին: Ի դեպ, նրանց թիվը հասնում է 147-ի: Պաշտոնական Բաքուն չէր կարող անարձագանք թողնել Ստեփանակերտի այդ քայլը եւ ազատ էր արձակում ոչ թե մարտադաշտում գերվածներին, ինչպես մենք էինք անում, այլ ահաբեկչության զոհերին, դրանով ցույց տալով աշխարհին իր «մարդասիրությունը»:

— Պարոն Ոսկանյան, դուք նշեցիք, որ առեւանգված հայերի ցուցակը ձեզ հասավ Բաքվում Կարմիր խաչի ներկայացուցչի միջոցով: Այսինքն՝ ադրբեջանական ահաբեկչության մասին տեղյակ են նաեւ միջազգային կազմակերպությունները...

— Անշուշտ: Պետք է նշել, որ նրանք էլ էին որոշակի ճնշում գործադրել

ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ահաբեկիչներ առանց սահմանների

Մարդավաճառքը Ադրբեջանում վերածվում է պետական բիզնեսի

պատանդների մի ցուցակ, որտեղ առեւանգված հայերի գրեթե 90 տոկոսը ղարաբաղյան պատերազմի հետ որեւէ առնչություն չունեցող եւ հակամարտության գոտուց դուրս ապրող Մոսկվայի, Սանկտ Պետերբուրգի, Դոնի Ռոստովի, Արմավիրի, Յուժնի Ուրալսկի եւ նույնիսկ Իրանի Իսլամական Հանրապետության քաղաքացիներ են: Օրինակ, Իրանի Նամեկ քաղաքի բնակիչ Շեւարսի Աբրահամյանը գերվել էր իր տան մոտ եւ հասցվել Բաքու: Պատանդների մեջ մեծ թիվ են կազմում հատկապես Վրաստանի Հանրապետության հայ քաղաքացիները, որոնք փախցվել էին առավելապես գնացքներից եւ ավտոմեքենաներից ու վաճառվել ադրբեջանցիներին:

— Փախցվել էին վրացիների՞ կողմից:

— Դժվար է ասել, թե ում կողմից: Սակայն փաստը մնում է փաստ. նրանք առեւանգվել են Վրաստանի տարածքում եւ ինչ-որ կերպ հայտնվել Բաքվում: Օրինակ, Վասիլի եւ Աննա Ասծատրյանները, Ռեմիկ Հարությունովը, Բորիս Բաբայանը, Շանիկ Խալաթյանը՝ բոլորը Վրաստանի քաղաքացիներ, առեւանգվել են Թբիլիսի-Մոսկվա գնացքից:

— Իսկ դուք փորձե՞լ եք տեղեկանալ այդ մասին Վրաստանի իրավապահ մարմիններից:

— Վրացական իշխանությունները քաջատեղյակ են ադրբեջանական ահաբեկիչների գործողությունների մասին: Առեւանգվածների հարազատները բազմիցս դիմել են հանրապետության ՆԳՆ-ին եւ Գերագույն խորհրդին, պահանջելով պատշաճ միջոցներ ձեռնարկել այդ մարդկանց ադրբեջանական բանտերից ազատելու համար: Վրաստանի ջիվերջո համոզվելով, որ Ղարաբաղը ադրբեջանցի ռազմագերիներին չի փոխանակի պատերազմին ոչ մի կերպ չառնչվող հայերի հետ, ստիպված եղան ազատ արձակել նրանցից շատերին:

Բացի այդ, մեր տվյալներով, ներկայումս Ադրբեջանում ձեւավորվել եւ գործում է հզոր մի կառուցվածք, որը զբաղվում է գերիների ու պատանդների վաճառքով, եւ սերտ կապեր է պահպանում պետական մարմինների հետ: Պարզ է, որ մարդավաճառից զգալի գումարներ վաստակող այդ շրջանակներին ձեռնտու չէ արագացնել գերիների փոխանակման գործընթացը «բոլորը՝ բոլորի դիմաց» սկզբունքով:

— Այսինքն՝ դուք պնդում եք, որ մարդավաճառքը Ադրբեջանում պետակա՞ն բնույթ է կրում:

— Այդպես է ստացվում, քանի որ առեւանգված բոլոր հայերը, որպես կանոն, պահվում են պետական բանտերում եւ ճամբարներում, նրանց փոխանակելու առաջարկություններով հանդես են գալիս պետական պաշտոններ զբաղեցնող անձինք, եւ, վերջապես, առեւանգվածների մասին տեղյակ է պետությունը, որը, մեղմ ասած, չի շտապում միջոցներ ձեռնարկել անմեղ մարդկանց ազատելու համար: Դեռ ավելին, որոշ տեղեկությունների համաձայն, առեւանգումների եւ մարդավաճառի խայտառակ կազմակերպման հարցերով զբաղվում են Ադրբեջանի Ազգային անվտանգության եւ ներքին գործերի աշխատակիցները:

Եւ վերջապես, ահաբեկչության երրորդ հիմնական նպատակը զուտ քաղաքական բնույթ է կրում: Ինչպես հիշում եք, Լեռնային Ղարաբաղի իշխանությունները, բարի կամք դրսեւորելով, բազմիցս միակողմանիորեն ադրբեջա-

Ադրբեջանի վրա այդ գործողությունները դադարեցնելու համար: Գուցե այդ ճնշումն էլ մի շարք գործոնների հետ միասին ադրբեջանական իշխանություններին ստիպեց ազատ արձակել Ռուսաստանում եւ այլ վայրերում առեւանգված 65 հայերի՝ ավելորդ աղմուկից խուսափելու համար: Ի դեպ, նրանք մասամբ Թբիլիսի, մասամբ Երեւան են ուղարկվել Կարմիր խաչի միջոցով:

— Չնայած ղարաբաղյան կողմը դիտավորյալ չի փոխանակում առեւանգվածներին ահաբեկչությանը վերջ դնելու հույսով, ադրբեջանական գործակալները, այնուամենայնիվ, շարունակում են հարձակումներ կատարել ԱՊՀ տարբեր երկրներում բնակվող հայերի վրա: Չե՞ք գտնում, որ հասել է ժամը դիմելու Մոսկվայի, Պետերբուրգի, Արմավիրի, Խարկովի, Դոնի Ռոստովի, ԱՊՀ այլ քաղաքների իրավապահ մարմիններին նրանց բարի համբավը վարկաբեկող ադրբեջանական ահաբեկիչների դեմ միջոցներ ձեռնարկելու կոչով: Ի դեպ, վերջիններիս գործողությունները սպառնում են ոչ միայն հայերի, այլ նաեւ ուրիշ ազգության քաղաքացիների անվտանգությանը: Օրինակ, անցյալ տարի Դաղստանում ազերիների կողմից ռուսական ինքնաթիռի առեւանգման փորձը, Չեչնիայի իրադարձությունները եւ այլն:

— Հավանաբար անհրաժեշտ է որոշակի քայլեր ձեռնարկել այդ ուղղությամբ, հատկապես մեր հայրենակիցների անվտանգությունն ապահովելու համար: Կասկած չկա. ահաբեկչության դեմ պետք է պայքարել միասնական ուժերով:

Զրույցը վարեց
ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ

ԿԱԶԱՆ

Խորհրդային հեղինակություններից մեկը ինքնասպան եղավ

ԿԱԶԱՆ, 15 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԻՄԱՊՐԵՍ-ՄՆԱՐՔ: Ինչպես այսօր հայտնի է դարձել ՌԻԱ-Նովոստի գործակալության թղթակցին Թաթարստանի ՆԳՆ աղբյուրներից, ինքնասպան է եղել Կազանի Գորբունովի անվան օդանավաշինական արտադրական միավորման գլխավոր տնօրենը, սոցիալիստական աշխատանքի հերոս, Լենինի անվան կրկնակի շքանշանակիր, Հոկտեմբերյան հեղափոխության եւ Աշխատանքային կարմիր դրոշի՝ ասպետ Վիտալի Կոպիլովը: Նա հայտնի անձնավորություն էր ոչ միայն Թաթարստանում եւ Ռուսաստանում, այլեւ ամբողջ աշխարհում:

Անցյալ տարի 68-ամյա Կոպիլովը թոշակի անցավ: Ըստ Կոպիլովի մերձավորների եւ նրան լավ ճանաչող մարդկանց տեղեկությունների, նա շատ ծանր էր վերապրում ռուսական հասարակության մեջ տեղի ունեցող փոփոխությունները:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Փնտրում են Դուդաեւին

ՄՈՍԿՎԱ, 15 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ներկայումս Ռուսաստանի Դաշնության հատուկ ծառայությունները եռանդուն փնտրում են Չեչնիայի Հանրապետության ղեկավար Ջոհար Դուդաեւի գտնվելու վայրը եւ այդուհանդերձ նրանք խոստացել են ներում շնորհել, եթե Չեչնիայի նախագահը ճանաչի Ռուսաստանի Դաշնության սահմանադրությունը: Մինչդեռ ինքը՝ Դուդաեւը, իր մերձավորների հավաստիացմամբ, առույգ է եւ պարբերաբար մտքեր է փոխանակում օտարերկրյա լրագրողների հետ, որոնց, մեծ գումարներ վճարելու դիմաց եւ ոչ այնքան գաղտնի, հնարավորություն են տալիս հանդիպել չեչենների ղեկավարի հետ:

Դաժան սպանություն Տաջիկստանում

Երեքշաբթի երեկոյան Տաջիկստանի Փյանջի շրջանում սպանվել են տեղի «Պրավդա» կոլտնտեսության նախագահ Խակիմ Սաֆարովը եւ նրա երեք պաշտոնակիցները: Ինչպես փետրվարի 15-ին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հաղորդել են հանրապետության ներքգործնախարարությունում, ողբերգությունը տեղի է ունեցել կոլտնտեսության հյուրանոցում: Ականատեսների ասելով, սեւ դիմակներով երեք հանցագործ ներխուժել են այն համարը, որտեղ ապրում էին կոլտնտեսականները, եւ գնդակահարել նրանց: Հյուրանոցում գտնվող միլիցիայի սերժանտը, որը փորձել է կանգնեցնել նրանց, վիրավորված է:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Չինացիների ախորժակը վտանգավոր է

ՄՈՍԿՎԱ, 15 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԻՄԱՊՐԵՍ-ՄՆԱՐՔ: Չինացիների անընդհատ ներհոսքը Ռուսաստանի հեռավորարեւելյան շրջաններ, որի մի շարք բնակավայրերում նրանք արդեն մեծամասնություն են կազմում, տարածաշրջանի բնապահպանական իրավիճակի համար կարող է մեծ աղետ դառնալ: Ասիացիների յուրահատուկ ճաշատեսակները նրանց ստիպում են որսալ մեծ քանակությամբ օձեր, որն էլ վտանգի տակ է դնում հեռավորարեւելյան լորտուների հետագա գոյությունը: Չինացիները լեզու են գտել տեղացի երեխաների հետ, որոնք նրանց համար որսում են սողուններ դրա դիմաց ստանալով ծամոն:

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Մոսկվան Ադրբեջանից փոխհատուցում է պահանջում

ԲԱՔՈՒ, 15 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԻՄԱՊՐԵՍ-ՄՆԱՐՔ: Մոսկվան Ադրբեջանից պահանջում է փոխհատուցում վճարել ռուսական տեխնոլոգիաների օգտագործման դիմաց:

«Ադրբեջանի փաստորեն ողջ արդյունաբերությունը այսօր աշխատում է ռուսական տեխնոլոգիաներով, ընդ որում Ռուսաստանի ընկերություններն արդեն սկսել են փոխհատուցում պահանջել իրենց պատենտների օգտագործման դիմաց», Խաբար-սերվիս գործակալությանը հայտարարել է Ադրբեջանի Հանրապետության էկոնոմիկայի նախարարության մեքենաշինության եւ մետաղաձուլության բաժնի պետ Ավքանդիլ Մուսաեւը: Նրա խոսքերով նման մոտեցումը մի երկու տարուց կարող է սնանկացման հասցնել ադրբեջանական ձեռնարկությունները:

Ա. Նովրուզով. «Համաձայնագիրը չի բխում Ադրբեջանի շահերից»

ԲԱՔՈՒ, 16 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 10-ին Ալմա Աթայում ստորագրված ԱՊՀ սահմանների պաշտպանության ասպարեզում համագործակցության միջպետական պայմանագիրը չի արտահայտում Ադրբեջանի շահերը: Այս մասին հայտարարել է Ադրբեջանի սահմանապահ զորքերի հրամանատար Աբասալի Նովրուզովը: Նրա խոսքերով, պայմանագրի մեջ հաշվի չեն առնվել Ադրբեջանի ներկայացրած այն ուղղումները, որոնք կապված էին Հայաստանի կողմից ադրբեջանական տարածքների գրավման հետ: Նովրուզովը հայտարարել է, որ Ուկրաինան, Վրաստանը, Թուրքմենստանը եւ Մոլդովան նույնպես չեն ցանկանում ստորագրել այդ պայմանագիրը:

Օրդուբադի շրջանում իրադրությունը մնում է լարված

ՆԱԽԻՋԵՎԱՆ, 16 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 14-ի առավոտյան ժամը 3-ին հանրապետության կառավարական զորքերը հետ են քաշվել Քեյլեքի բնակավայրից, որտեղ գտնվում է Ադրբեջանի նախկին նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյը, եւ ուղեւորվել են դեպի Ջուլֆա:

Ադրբեջանի ներքին գործերի նախարար Ռամիլ Ուսուբովը այս կապակցությամբ լրագրողներին հայտարարել է, որ Էլչիբեյի դեմ որեւէ ռազմական գործողություն չի նախապատրաստվում:

Միեւնույն ժամանակ, Ադրբեջանի նախկին նախագահի, Ժողճակատի նախագահ Էլչիբեյի աշխատակազմի ղեկավար Ֆազիլ Մուստաֆաեւը Քեյլեքից հաղորդել է, որ Նախիջեւանի Օրդուբադի շրջանում իրադրությունը մնում է լարված: Մինչ այդ հայտարարված արտակարգ դրության ռեժիմը շարունակում է գործել: Էլչիբեյի ներկայացուցչի խոսքերով, շրջանի բնակչությունը ամեն ինչ կանի Աբուլֆազ Էլչիբեյի անվտանգությունն ապահովելու համար: Մուստաֆաեւի կարծիքով, իշխանությունների նմանօրինակ գործելակերպի նպատակը Էլչիբեյի Բաքու վերադարձը արգելելն է, որտեղ վերջինս պետք է մասնակցի Ադրբեջանի ժողճակատի հերթական համագումարին: Այն նախատեսված է անցկացնել մարտի 25-27-ը: Մուստաֆաեւի այդ կարծիքը հաստատել է նաեւ ժողճակատի փոխնախագահ Իբրահիմ Իբրահիմլին:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

«Ելցինը չարաշահում է խմիչքը եւ ի վիճակի չի լինի պատասխանել պատգամավորներին»

ՄՈՍԿՎԱ, 16 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՄՆԱՐՔ-ԻՄԱՊՐԵՍ: Երեկ մամուլի ասուլիսում Ռուսաստանի կոմկուսի ղեկավար Գենադի Զյուգանովը «դատարկ խոստումներ» անվանեց Դաշնակցային ժողովին անցյալ տարի նախագահի հղած ուղերձի դրույթները: Նրա կարծիքով բարգավաճ շուկայական տնտեսությամբ եւ հասարակական, ժողովրդավարական, դաշնակցային, սոցիալական պետություն ստեղծելու մտադրությունը այդպես էլ մնաց դատարկ խոսք: Անցած մեկ տարում նյութական արտադրության ծավալը կրճատվել է եւս մեկ հինգերորդով, ձախողվել է պետբյուջեի կատարումը (հատկապես ռազմարդյունաբերական համալիրին, գյուղատնտեսությանը, սոցիալական ոլորտին, գիտությանը, մշակույթին, կրթությանն աջակցելու ոլորտում): 36 մլն մարդ ունի աղքատության նվազագից ցածր կենսամակարդակ, մոտ 500 ձեռնարկություն վաճառվել է գրեթե ձրիաբար: Զյուգանովի խոսքերով, հանրահայտ Մագնիտկան, որ կառուցվել էր համատեղ ուժերով, վաճառվել է 27 մլն դոլարով, մինչդեռ Կանադայի հոկեյի ազգային լիգայում հոկեյիստ Պավել Բուրեի պայմանագրի գումարը գրեթե 25 մլն է: Կոմունիստների ղեկավարն այն ենթադրությունն արեց, որ փետրվարի 16-ին իր ելույթում Բորիս Ելցինը հազիվ թե պատասխանի պատգամավորների հարցերին, քանի որ պարզապես «ի վիճակի չէ», նկատի ունենալով խմիչքի չարաշահումը: Զյուգանովը հպարտությամբ նշեց, որ ինքն ալկոհոլը չի չարաշահում: «Մենք նախագահի ուղերձում կլսենք խոստումների, բարի ցանկությունների, փքուն հայտարարությունների նախկին քաոսային խառնակույտը, առանց համակարգման, առանց իրական խնդիրների ըմբռնման եւ բարոյական ընկալման», կանխագուշակեց կոմունիստների ղեկավարը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Կիրգիզիայի կոմունիստները վերսկսեցին

ԲԻՇՔԵԿ, 16 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՄՆԱՐՔ-ԻՄԱՊՐԵՍ: Ավելի քան կես տարվա ընդմիջումից հետո կրկին լույս տեսավ Կիրգիզիայի կոմունիստական կուսակցության «Պրավդա Կիրգիզստանա» պաշտոնաթերթը: Առաջին համարի զգալի մասը նվիրված է կոմկուսի պատգամավորության թեկնածուների կենսագրությանը (17 թեկնածուներից մեկը՝ Կիրգիզական ԽՍՀ կոմկուսի կենտկոմի նախկին առաջին քարտուղար Աբսամաթ Մասալիեւը արդեն դարձել է խորհրդարանական, եւս վեցը անցել են երկրորդ փուլ):

Օս ընտանիքները հետզհետե վերադառնում են

ՑԽԻՆՎԱԼ, 16 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՆԻ: Չորս տարի առաջ Կարելի ավանից եւ մերձակա գյուղերից հեռացած օս ընտանիքները հետզհետե վերադառնում են մշտական բնակության վայրեր: 1007 ընտանիքից (2726 մարդ) մինչեւ օրս վերադարձել են օս ազգության 1240 անձինք:

digitised by A.R.A.R.@

Հայ օգնության ֆոնդը շարունակում է օգնել

ՀՕՖ-ի տարեկան հաշվետվությունը

Հայ օգնության ֆոնդը հիմնադրվել է 1989 թվականին: Ֆոնդի նախագահն է Հայ Առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ Արեւելյան թեմի առաջնորդ Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամյանը, իսկ ատենապետը՝ Գեւորգ Հովնանյանը: Հայօգնության ֆոնդը իր բարեգործական առաքելությունը իրականացնում է Հայաստանի մասնաճյուղի միջոցով (տնօրեն՝ Ռոյ Քեյնգյան), որը ՀՀ ներմուծվող ապրանքների եւ հատկացվող ծառայությունների համակարգման, հավաստման եւ բաշխման հարցերում համագործակցում է ՀՀ կառավարության հետ ու ցուցաբերում է հետեւողական, սկզբունքային վերաբերմունք: Օգնության մի մասը հատկացնում է Միացյալ Նահանգների կառավարությունը, մյուս մասը գոյանում է եկեղեցու կազմակերպած հանգանակություններից եւ նվիրատվություններից: Հայ օգնության ֆոնդը, շարունակելով իր մարդասիրական ու բարեգործական առաքելությունը, Հայաստանում իր մասնաճյուղի միջոցով 1994 թ. ընթացքում իրականացրել է նախատեսված մոտակա եւ հեռանկարային ծրագրերը ըստ ներքոհիշյալ բնագավառների:

Վիտամիններով բեռնված օդանավը վայրէջք կատարեց «Զվարթնոց» օդակայանում: Ձախից աջ՝ Ռոյ Քեյնգյան, Արմեն Սարգսյան, Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամյան, Արա Ռոբերյան, Արա Տեր-Գրիգորյան:

1. Մարդասիրական օգնություն

Հայ օգնության ֆոնդը 1994 թ. ընթացքում Հայաստանի Հանրապետություն է ներմուծել ԱՄՆ գյուղատնտեսության դեպարտամենտի կողմից հատկացված շուրջ 24000 տոննա պարենային ապրանքներ (այդ թվում 10800 տ կարագ), որոնց ամբողջ խմբաքանակը կազմում է մոտավորապես 600 բեռնարկղ եւ գրավում է շուրջ 15000 քառ. մետր պահեստային մակերես: Ստացված կարագի երեք քառորդը ամեն ամիս վաճառվում է Հայաստանի ողջ բնակչությանը, յուրաքանչյուր անձի վաճառվում է 250 գրամ կարագ, 50 դրամով, կարագի մնացած քանակը բաշխվում է անվճար: Կարագի վաճառքից գոյացած հասույթները օգտագործվում են հանրապետության կարիքները հոգալու նպատակով՝ հատկապես դպրոցների, հիվանդանոցների, մանկապարտեզների, ծերանոցների շենքերի վերանորոգման համար: Ներմուծվող մյուս սննդամթերքները (սոյա, ալյուր, լոբի, ոսպ, մանկական սնունդ) բաժանվում են մանկատներին, գիշերօթիկ դպրոցներին, հիվանդանոցներին եւ բնակչության առանձին կարիքավոր խավերին.

-1994 թ. հունվարին ՀՕՖ-ը սննդամթերքի փաթեթներ բաժանեց Շիրակի եւ Գուգարքի թեմերի տարածքում բնակվող 3-րդ կարգի հաշմանդամներին: Փաթեթը պարունակում էր 5,5 կիլոգրամ մթերք՝ լոբի, բրինձ, կաթի փոշի:

-Ավարտելով «Ոչ միայն հացիվ» ծրագիրը 1994 թ. հունվար ամսին ՀՕՖ-ը մանկական սնունդ է բաշխել Էջմիածին քաղաքում եւ շրջանում բնակվող 1 տարեկան երեխաներին: Յուրաքանչյուր երեխա ստացել է 48 տուփ մանկական սնունդ, 1 ոսկեգույն խաչ շղթայով եւ «Մկրտություն եւ դրոշմ» գրքույկը:

-1994 թ. հունվար-փետրվար ամիսներին Երեւանում գործող 18 մանկապարտեզներին բաժանվել է ընդհանուր քաշով 10 տոննայից ավելի սննդամթերք՝ գետնանուշի կարագ, կաթի փոշի եւ ծավարեղեն:

-1994 թ. հոկտեմբերի 1-ից սկսվել է «Էլիս» ծրագրի իրականացումը, որի շրջանակներում հանրապետության գիտության, կրթության, մշակույթի, առողջապահության եւ լուսավորության բնագավառի աշխատողներին եւ ստեղծագործական միությունների անդամներին բաշխվել են առանձին տեսակի սննդամթերքներ՝ 2-ական կիլոգրամ ոսպ եւ լոբի, 1 կիլոգրամ կաթի փոշի եւ 0.5 կիլոգրամ կարագ (կամ 1 լիտր ձեթ):

-1994 թ. հոկտեմբերի 11-ից սկսվել է մեկ այլ ծրագիր, որի շրջանակներում Հայաստանի 63 գիշերօթիկ դպրոցներին, մանկատներին, առողջարաններին եւ ծերանոցներին հատկացվել է 6 տեսակի սննդամթերք: Ծրագիրն իրականացվում է փուլերով եւ շարունակվելու է մինչեւ 1995 թ. հունիս ամիսը: Առաջին փուլում ընդհանուր քաշով շուրջ 250 տոննա կարագ, սոյա, ոսպ, ձեթ եւ կաթի փոշի պարունակող օգնությունը նպատակ ուներ լուծել այդ հաստատություններում ապրող, սովորող եւ բուժվող մոտ 12 հազար երեխաների եւ ծերերի 80 օրվա սննդի խնդիրը: Դա փաստորեն մայիս ամսին սկսած ծրագրի շարունակությունն է, երբ 6 տեսակի սննդամթերք է բաշխվել Հայաստանի 50 գիշերօթիկ դպրոցներին եւ 3 մանկատներին:

-1994 թ. հոկտեմբերի 14-ին ՀՕՖ-ը սկսել է «Էնֆամիլ» մանկական սննդի բաշխման առաջին փուլը: Շուրջ 125 հազար տուփ պատրաստված կաթնախառնուրդը նախատեսված էր մինչեւ 1 տարեկան խառը եւ արհեստական սնուցում ստացող երեխաների համար:

-1994 թ. դեկտեմբերի վերջին, համագործակցելով ՀՀ կառավարության մարդասիրական օգնության հանձնաժողովի հետ, ՀՕՖ-ը մարդասիրական օգնություն է հատկացրել.

ա) Երեւանի գործազուրկներին. յուրաքանչյուր անձ ստացել է 2 կգ ոլոռ, 2 կգ ոսպ եւ 0,5 կգ կարագ:

բ) Երեւանի հանրակրթական, երաժշտական, գիշերօթիկ, մարզական դպրոցների եւ պրոֆտեխուսումնարանների կոլեկտիվներին. յուրաքանչյուր անձին հատկացվել է 1 կգ ոսպ, 1 կգ ոլոռ եւ 1 տուփ խտացրած կաթ:

գ) Հանրապետության պետական կառավարման եւ տեղական իշխանության մարմինների աշխատակիցներին. յուրաքանչյուր անձ ստացել է 2 կգ ոսպ, 2 կգ ոլոռ, 1 կգ կաթի փոշի եւ 0,5 կգ կարագ:

Ապրիլին մոտ 2000 պայուսակ՝ գրենական պիտույքների պարունակությամբ բաժանվեց Ստեփանավանի դպրոցների 1-4-րդ դասարանների աշակերտներին: Այդ պայուսակները որպես նվեր ուղարկել էր Հայ Առաքելական եկեղեցու Ամերիկայի Արեւելյան թեմի Տիկնանց միությունը:

«Ձմեռ - 94» ծրագրի շրջանակներում Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանը 25000 դոլլար է հատկացրել ՀՕՖ-ին՝ կարտոֆիլ գնելու եւ կարիքավոր խավերին բաշխելու համար: Ծրագիրն իրականացվել է մարտ-ապրիլ ամիսներին:

2. Գյուղատնտեսություն

ՀՕՖ-ը ձեռք է բերել 40 կոմպլեկտ մոտոբլոկներ եւ հատկացրել տարբեր շրջանների ագարակատերերի, այն պայմանով, որ նրանք չորս տարվա ընթացքում փոխհատուցեն դրանց արժեքները բնամթերքով՝ տրամադրելով այն իրենց շրջանի կարիքավոր հաստատություններին (մանկապարտեզ, ծերանոց, հիվանդանոց, եւ այլն):

ՀՕՖ-ը այժմ աշխատում է Հայաստանում տրակտորային կայաններ ստեղծելու ուղղությամբ, որտեղից հողի սեփականատերերը կկարողանան վարձույթով ձեռք բերել գյուղատնտեսական աշխատանքների համար անհրաժեշտ տեխնիկա: Նման առաջին կայանը նախատեսվում է ստեղծել Էջմիածնի շրջանում: Ստեփանավանի շրջանն էլ շրջիկ ալրաղացների կիրառման փորձակայանն է լինելու: Այստեղ հենց շրջանում կարելի կլինի օգտվել այդ ալրաղացների ծառայությունից եւ, որ կարեւոր է, անհամեմատ մատչելի գներով:

ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության սերմնարտադրության գիտաարտադրական միավորման Պռոշյանի սերմնաբուծական բազային է հանձնել 76 տոննա արեւածաղկի սերմ, որից ստացված բերքը կօգտագործվի որպես սերմնանյութ:

Նոր տեսակի կարտոֆիլի սերմ (կարտոֆիլի խնձորային սերմ) է բաժանվել Հայաստանի տարբեր շրջաններում փորձնական ցանքի համար:

3. Առողջապահություն

ՀՕՖ-ի բժշկական հարցերով զբաղվող հանձնաժողովը, որը գլխավորում է Նյու Յորքի Կոլումբիայի պրեսբիտերական հիվանդանոցի նեւրոլոգիայի բաժանմունքի ղեկավար դոկտոր Եղգար Հովսեփյանը, համագործակցելով Հայաստանի առողջապահության նախարարության հետ, հայ բժիշկներ է ուղարկում ԱՄՆ՝ լավագույն հիվանդանոցներում վերապատրաստվելու նպատակով: Հանձնաժողովը ամերիկացի վիրաբույժների խմբեր է ուղարկում Հայաստան՝ տեղում հայ գործընկերներին օգնելու եւ իրենց հարուստ փորձը փոխանցելու նպատակով:

ՀՕՖ-ը շարունակում է համալրել Հայաստանի Ազգային բժշկական գրադարանը ամսագրերով (յուրաքանչյուր ամիս ավելի քան 80 անուն բժշկական ամսագիր), գրքերով, տեսաֆիլմերով, արդիական սարքավորումներով: Գրադարանի տնօրենը վերապատրաստման դասընթաց է անցել ԱՄՆ-ի Կոռնելի համալսարանի բժշկական քոլեջի գրադարանում:

ՀՕՖ-ը անգլերեն լեզվի վեցամսյա դասընթացներ է կազմակերպել բուժաշխատողների համար: Դասընթացները տեղի են ունենում առողջապահության նախարարության շենքում եւ նպատակ ունեն հնարավորություն տալ հայ բժիշկներին օգտվելու գրադարանի հարուստ հավաքածուից, իսկ ԱՄՆ վերապատրաստման մեկնողներին փոքր ինչ ազատ շփվելու իրենց ամերիկացի գործընկերների հետ:

Հոկտեմբերի 5-ին ՀՀ առողջապահության նախարարության, Նյու Յորքի համապատասխան դեպարտամենտի եւ ՀՕՖ-ի միջեւ ստորագրվեց առողջապահության բնագավառում համագործակցության վերաբերյալ եռակողմ պայմանագիր:

ՀՕՖ-ի Հայաստանի մասնաճյուղի 2 աշխատակիցներ, 12 տարվա բժշկական փորձ ունեցող մանկաբույժներ, սկսել են նոր ծրագիր, որի անցկացումը համաձայնեցված է ՀՀ առողջապահության նախարարության հետ: Այդ ծրագրի շրջանակներում կատարվում է Արարատյան Հայրապետական թեմի հովանավորության տակ գտնվող Երեւանի 3 Հայորդաց տների շուրջ 4500 սաների առողջության ընդհանուր բժշկական հետազոտում:

Դեկտեմբերի 12-ից ՀՕՖ-ը սկսել է 2-ից 5 տարեկան երեխաների համար նախատեսված պոլիվիտամինների առաքումը հանրապետության շրջաններ եւ քաղաքներ: Ամերիկայի հայ գաղութի կողմից նվիրաբերված գումարներով գնված երկաթով հարուստ 224 հազար տուփ պոլիվիտամին կբաժանվի վերոհիշյալ տարիքի հայաստանաբնակ բոլոր երեխաներին: Տվյալ խմբի ընտրությունը պայմանավորված է նրանով, որ այդ տարիքում է դրվում առողջ օրգանիզմի հիմքը, եւ օգնությունը հնարավորություն կտա լրացնել վիտամինների պակասը, որը այսօր զգացնել է տալիս:

1994 թ. ընթացքում ՀՕՖ-ը դեղորայք, բժշկական սարքավորումներ եւ գործիքներ, մահճակալներ եւ հիվանդի խնամքի համար անհրաժեշտ պարագաներ է հատկացրել հանրապետության մի շարք հիվանդանոցներին:

4. Զարգացման ծրագրեր

Հայ օգնության ֆոնդը առաջարկ է ներկայացրել «Փրկել երեխաներին» ամերիկյան կազմակերպությանը. Չարենցավանի հաստոցաշինական գործարանում տորֆի բրիկետների եւ դրանք այրելու համար վառարանների արտադրություն սկսելու համար, որոնք կբաշխվեն Երեւանի, Սպիտակի եւ Չարենցավանի կարիքավորներին:

Հայ օգնության ֆոնդը իր հովանավորության տակ է վերցրել Ստեփանավան քաղաքի թիվ 21 գիշերօթիկ դպրոցին կից ագարակ ստեղծելու ֆինանսավորումը, որը թույլ կտա բարձր մթերքներով լրացնել վատառողջ, ծնողազուրկ, սոցիալապես անապահով ավելի քան 180 դպրոցականների սննդի տեսականին եւ, որ ոչ պակաս կարեւոր է, երեխաները հնարավորություն կունենան մասնագիտական փորձ ձեռք բերել, հմտանալ գյուղատնտեսության եւ անասնաբուծության մեջ:

Գործնական աշխատանքներ են տարվում սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայության դիտակետերը ինքնուրույն սնուցման համակարգով ապահովելու համար: Առաջին փուլում ՀՕՖ-ը արեգակնային էներգիայով աշխատող մարտկոցներ կտեղադրի 7 դիտակետում: Սարքավորումները արդեն տեղադրվել են Մեծամորի, Արարատի եւ Վերին Դվինի դիտակետերում:

5. Շինարարություն

Դեկտեմբերի 17-ին Աշտարակի շրջանում շահագործման է հանձնվել 375 մ երկարություն ունեցող կամուրջը: Այդ կարեւորագույն տրանսպորտային հանգույցի շինարարական աշխատանքներն ավարտելու համար ՀՕՖ-ը 30 միլիոն դրամ է տրամադրել ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարարությանը:

1993 թ. ապրիլին շահագործման է հանձնվել ՀՕՖ-ի միջոցներով կառուցված Ստեփանավանի [illegible] թաղամասի երկհարկանի վեց շենքերից բաղկացած «Սուրբ Վարդան» բնակելի համալիրը, որտեղ 3 եւ 4 սենյականոց հարմարավետ բնակարաններ են ստացել երկրաշարժից տուժած 96 ընտանիքներ: 1994 թ. ՀՕՖ-ը սկսել է այդ թաղամասը քաղաքի հետ կապող ճանապարհի շինարարությունը:

1994 թ. նոյեմբերի 2-ին Ստեփանավանի շրջանի Բովաձոր գյուղում շահագործման է հանձնվել ՀՕՖ-ի միջոցներով կառուցված առանձնատունը, որը տրվեց բազմազավակ մի ընտանիքի:

Համագործակցելով Հայ Առաքելական եկեղեցու Սյունյաց թեմի առաջնորդարանի հետ, Հայ օգնության ֆոնդը հովանավորում է Եղեգնաձորի շրջանի «Անահիտ» ճամբարի վերակառուցման, վերանորոգման եւ նոր շինությունների կառուցման ծրագրերը: Նախկինում Եղեգնաձորի «Ռեյե» գործարանին պատկանող ճամբարը ՀՀ կառավարության 1994 թ. հունիսի 18-ի որոշման համաձայն անհատույց հանձնվել է Սյունյաց թեմին: Ճամբարը նորոգվել է ամերիկահայ բարերար, հանգուցյալ Սիրանուշ Սարգսյանի տրամադրած միջոցներով: Համալիրը, որը նախկինում օգտագործվել է միայն ամառվա ընթացքում, այսուհետեւ գործելու է ամբողջ տարին: Այստեղ սովորելու եւ իրենց ուսումն են շարունակելու Սյունյաց աշխարհի զոհված ազատամարտիկների երեխաները:

Պայմանագրային կարգով՝ հովանավորման եղանակով ավարտվել են Մ. Խորենացու փողոցի թիվ 22 շենքի վերակառուցման ու շինարարական աշխատանքները, 105000 դոլլարի նախահաշվարկային արժեքով:

Ընթացքի մեջ է նախակրթական ու դպրոցական շենքերի համար շուրջ 60 հազար քմ հղկված ապակի Ռուսաստանից եւ Ուկրաինայից հանրապետություն ներմուծելու աշխատանքները, որոնց ծախսերի ընդհանուր գումարը կազմում է շուրջ 700 մլն ռուսական ռուբլի: Մինչ այսօր արդեն բաժանվել է 14200 քմ ապակի Երեւանի շուրջ 80 կրթական հաստատություններին եւ Կամոյի մանկատանը:

Եղեգնաձորի շրջանի Արենի գյուղում ստեղծված «Արենի» գյուղացիական փակ բաժնետիրական ընկերությանը տրվել է 5000 դոլլար անհատույց վարկ՝ խաղողի վերամշակման արտադրամաս բացելու նպատակով:

6. Սոցապահովություն

1994 թ. հուլիսին ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալությունը 80000 դոլլար է հատկացրել ՀՕՖ-ին ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական ապահովության նախարարության հետ համագործակցելով իրականացնելու «Փարոս» ծրագիրը, որի նպատակն է սոցիալական ապահովվածության խմբերի տարբերակման նոր համակարգ ստեղծելու շնորհիվ հանրապետությունում իրագործել մարդասիրական օգնության առավել արդարացի բաշխում: Ըստ այս համակարգի, անհատական օգնության ձեւից անցում է կատարվում ընտանեկանի:

7. Մշակույթ

Նյութական մարդասիրական օգնություն ցույց տալուն զուգընթաց ՀՕՖ-ը կազմակերպում է նաեւ բարեգործական համերգներ եւ մշակույթի այլ կարեւոր միջոցառումներ.

-Համագործակցելով ողնաշարային վնասվածքներով հիվանդների միջազգային վերականգնողական կենտրոնի հետ, ՀՕՖ-ը իր հովանավորության տակ է վերցրել վերոհիշյալ կենտրոնում ստեղծված «Փարոս» երգչախումբը: Այն կազմված է վերականգնողական հատուկ բուժում ստացած ողնաշարի վնասվածքով հիվանդներից: 1994 թ. ՀՕՖ-ի անմիջական մասնակցությամբ «Փարոս» երգչախումբը 4 համերգ է տվել. 2-ը Երեւանում, Վանաձորում եւ Գյումրիում:

-1994թ. նոյեմբերի 1-ին Երեւանի Խնկո Ապոր գրադարանում ՀՕՖ-ի հովանավորությամբ ստեղծվել է մանկական երգչախումբ, որի փորձերին մասնակցում են 8-ից 16 տարեկան շուրջ 100 երեխաներ:

8. Բնապահպանություն

ՀՕՖ-ի բնապահպանության հարցերով զբաղվող խումբը ուսումնասիրել է ՀՀ Խոսրովի պետական արգելանոցի հովանավորման հավանականությունը, մշակվել են կոնկրետ միջոցառումների ծրագրեր, կազմված է արգելանոցին նյութական աջակցություն ցույց տալու նպատակով պայմանագրի նախագիծ: ՀՕՖ-ի նախաձեռնությամբ եւ աջակցությամբ 1994 թ. սեպտեմբերին Հայաստան հրավիրվեց ԱՄՆ-ի Հյուսիսային Կարոլինայի Ապալաչյան համալսարանի պրոֆեսոր, արգելանոցային փորձագետ դոկտոր Գերի Ուոլկերը, որն այցելելով արգելանոց ծանոթացավ նրա բնաշխարհի եւ արդի խնդիրների հետ: Նա այժմ ԱՄՆ-ում աշխատում է վերոհիշյալ ծրագրի վրա, փորձելով ձեռք բերել ամերիկյան եւ միջազգային բնապահպանական կազմակերպությունների աջակցությունը՝ Խոսրովի պետական արգելանոցին նյութական օգնություն ցույց տալու համար:

Հայ Առաքելական եկեղեցու
Ամերիկայի Արեւելյան թեմի
Հայ օգնության ֆոնդի
Հայաստանյան մասնաճյուղ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

Սկիզբը էջ 1

Հայտնի է, որ Կասպյան ավազանի նավթն ու գազը ռազմավարական մեծ նշանակություն ունեն ինչպես տնտեսական, այնպես էլ ռազմաքաղաքական տեսանկյունից, ինչով բացատրվում է Արեւմուտքի եւ սկսած դերում հանդես եկող Թուրքիայի եւ Ռուսաստանի միջեւ ծավալված մրցակցությունը խողովակաշարերն իրենց հսկողության ոլորտում պահելու նպատակով:

Ինչ-որ տեղ դրանով են պայմանավորված կրկին փորձեր են արվում հայ-թուրքական հարաբերությունները կարգավորելու եւ Արցախի խնդրի լուծումն արագացնելու համար (այլ հարց է՝ թե ինչ սկզբունքով): Դրանով են բացատրվում թուրքական մամուլի կողմից Նոր տարվանից այս կողմ Հայաստանի նկատմամբ ցուցաբերվող հատուկ հետաքրքրությունը, եւ Հայաստանի հետ հարաբերությունները բարելավելու կոչերը: Տվյալ իրադրությունում քաղաքականին դժվարին կացության մեջ է հայտնվում Հայաստանը: Մեկ կողմից, Թուրքիայի ռի խաչմերուկը, մյուս կողմից՝ խողովակաշարը կարող է նպաստել մեր երկրի էներգետիկ խնդիրների լուծմանը եւ դառնալ արտարժույթի կայուն աղբյուր՝ տարանցիկ փոխադրումներից գանձվելիք գումարների հաշվին: Սակայն այստեղ օրակարգ է մտնում Ռուսաստանի եւ Հայաստանի հետագա փոխհարաբերությունների հարցը, որոնցից կախված է, առաջին հերթին, Հայաստանի անվտանգությունը: Այդպիսով, մերձկասպյան ավազանի նավթի շուրջ տեղի ունեցող խաղերը սուր ծայրով ուղղված է

ԵՐԵՎԱՆ

Թ. Չիլլեր. «Բաքու-Ջեյհան նավթամուղի հարցը վերջնականապես լուծված է»

վորված Մոսկվայի վճռական գործողությունները Չեչնիայում: Սակայն ռազմական գործողությունների ծավալումը, մարդկային մեծաքանակ զոհերն ու պատճառված հսկայական նյութական վնասը հակառակ էֆեկտ ունեցան Ռուսաստանի համար: Արեւմուտքին առիթ տալով միջամտելու Մոսկվային մարդու իրավունքների եւ ժողովրդավարական սկզբունքների խախտման մեջ: Եւ այս մթնոլորտում ԱՄՆ-ի պաշտոնական հայտարարությունը թուրքական տարբերակի օգտին կարծես թե արտաբերված [illegible] լիներ: Որ Չեչնիայի իրադարձությունները լոկ պատրվակ էին Ռուսաստանին խաղից դուրս թողնելու համար, կասկածի տեղիք չի տալիս, քանի որ նույն մեղադրանքների բազմապատիկը կարելի է ներկայացնել քրդական հարցը բանակի օգնությամբ լուծելու ձգտող Թուրքիային: Մանավանդ որ խողովակաշարի թուրքական հատվածը անցնելու է հենց այն շրջաններով, որտեղ ակտիվ ռազմական գործողություններ են տեղի ունենում թուրքական զինված ուժերի եւ Քրդստանի բանվորական կուսակցության զինված ջոկատների միջեւ, եւ Մոսկվան շատ ավելի մեծ հնարավորություններ ունի խողովակաշարի անվտանգությունը ապահովելու, քան Թուրքիան:

Ինչեւէ, իրադարձությունների նման զարգացումը կրկին միջազգային հարաբերությունների օրակարգ է մտցնում հայ-թուրքական եւ հայ-ադրբեջանական հարաբերությունները, քանի որ ԱՄՆ-ի հավանությանն արժանացած տարբերակում խողովակաշարն անցնելու է նախ Լեռնային Ղարաբաղի հսկողության տակ գտնվող Իրանին սահմանամերձ տարածքով, ապա Հայաստանի հարավով: Եւ Ադրբեջանի հետ հարաբերությունների կարգավորումը, ինչը բխում է նաեւ Հայաստանի արտաքին քաղաքական դոկտրինայից, բավական հրապուրիչ հեռանկարներ է խոստանում, քանի որ կվերացվի շրջափակումը, եւ մեր երկիրը, իրոք, կդառնա Արեւելքն Արեւմուտքին կապող փոխադրական եւ առեւտրային ուղին նաեւ Հայաստանի դեմ... Նման պայմաններում կանխագուշակումներով զբաղվելը անշնորհակալ գործ է: Ուստի ավելի լավ է սպասել իրադարձությունների հետագա զարգացմանը եւ առայժմ բավարարվել թուրքական մամուլում այս հարցին նվիրված որոշ հրապարակումներ ներկայացնելով:

ԱՄՆ-ը պայման է դնում՝ Իրանը պետք է խաղից դուրս մնա

Հայտնի դարձավ, որ ԱՄՆ-ը հավանություն է տվել Թենգիզի նավթը Թուրքիայի տարածքով միջազգային շուկա հանելու նախագծին պայմանով, որ Իրանը դուրս մնա այդ նախագծից: Թեեւ վերջնականապես չի ճշտվել այն ճանապարհը, որտեղով կանցնի խողովակաշարը, սակայն նշվում է, որ ամենայն հավանականությամբ, այն Թուրքիա կմտնի Հայաստանի տարածքով անցնելով: Սպասվում է, որ Վաշինգտոնի աջակցության դիմաց Անկարայի եւ Երեւանի փոխհարաբերություններում մեղմացում տեղի կունենա եւ դրական տեղաշարժ կարձանագրվի նաեւ Ղարաբաղի խնդրում:

ԱՄՆ-ը, որը ցանկանում է Իրանին հեռու պահել կասպյան նավթից, նախորդ շաբաթ հատուկ նոտա է ղրկել Բաքու, պահանջելով հրաժարվել Իրանին մասնաբաժին հանելուց:

Թուրքական տարբերակին ԱՄՆ կողմից տրված աջակցությունը մեծ հարված հասցրեց Մոսկվային, որը ցանկանում էր ղազախական եւ ադրբեջանական նավթը հասցնել Նովոռոսիյսկ, իսկ այնտեղից արտահանել Թուրքիայի նեղուցներով: Սակայն երեւում է, որ Մոսկվան չի պատրաստվում հեշտությամբ զիջել իր դիրքերը, ինչի մասին վկայում է նաեւ այն փաստը, որ անցյալ շաբաթ Ռուսաստանի եւ Ղազախստանի միջեւ համաձայնագիր է ստորագրվել Կասպից ծովի նավթի վերաբերյալ:

«Ջյումհուրիեթ», 2 փետրվար

Սա միայն նավթամուղ չէ

Կասպյան նավթամուղի մասին նորությունը կարծես թթվածին ներարկեց օդի պակասից շնչահեղձ մեր հասարակությանը: Այս հարցը փակուղի էր մտել, քանի որ ՌԴ-ն չէր համաձայնում իր հսկողության դաշտից դուրս թողնել նախկին ԽՍՀՄ տարածքում գտնվող նավթի եւ գազի պաշարները: Հենց դրանով են բացատրվում այն ճնշումները, որ նա կիրառեց նախ Ադրբեջանի եւ Վրաստանի, իսկ վերջում՝ Չեչնիայի նկատմամբ:

Ռուսաստանի համար անչափ կարեւոր էր ոչ միայն նավթամուղի ճանապարհը, այլ նաեւ նավթի արտահանումը հենց իր սեւծովյան Նովոռոսիյսկի նավահանգստից: Դա նրան ռազմավարական առավելություն էր տալու, քանի որ ցանկացած պահի կարող էր փակել ծորակը եւ դժվարին կացության մեջ թողնել Արեւմուտքին:

Մի խոսքով, նախագծին մասնակից ամերիկյան ընկերությունների ընտրությունը սառը ջուր լցրեց Ռուսաստանի ականջներին:

Օլքայ Էքշի, «Ջյումհուրիեթ», 2 փետրվար

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

ԱՄՆ-ի ռազմավարության չորս սկզբունքները

Աշխարհում փոփոխություններ են տեղի ունենում «Ամերիկայի հզորության նվազող կիրառման շնորհիվ»: Այս մասին, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման համաձայն, երեքշաբթի օրը հայտարարել է ԱՄՆ պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերը: Նա հանդես է եկել Կոնգրեսի Սենատի միջազգային հարաբերությունների կոմիտեի ունկնդրումների ժամանակ: Ուորեն Քրիստոֆերը նշել է, որ ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքական ռազմավարությունը որոշվում է չորս հիմնական սկզբունքներով: Դրանցից առաջինը «պահանջում է պատրաստ լինել ամրապնդելու մեր դիվանագիտությունն ուժի կիրառման ազդու սպառնալիքով»: «Երբ մեր կենսականորեն կարեւոր շահերը խաղաքարտի վրա են դրված, մենք նախկինի պես պետք է պատրաստ լինենք դրանք միայնակ պաշտպանելու», նշել է նա: Երկրորդ սկզբունքն այն է, որ «առաջնային հարաբերությունները պահպանվեն աշխարհի մեծ տերությունների հետ», առաջին հերթին Արեւմտյան Եվրոպայի, ինչպես նաեւ Ճապոնիայի, Չինաստանի եւ Ռուսաստանի հետ: Երրորդ. ԱՄՆ-ը պետք է «ստեղծի կառույցներ, որոնք պետք է նպաստեն համագործակցությանը էկոնոմիկայի եւ անվտանգության բնագավառում»: Վերջապես ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականության չորրորդ ռազմավարական սկզբունքն է «հետագա աջակցումը ժողովրդավարությանն ու մարդու իրավունքներին»:

1995 թ., շարունակել է Ուորեն Քրիստոֆերը, ԱՄՆ [illegible] քաղաքականությունը [illegible] «հինգ հիմնական [illegible]» առաջնահերթությունների վրա: Նա դրանց է [illegible] «ամերիկյան բիզնեսի համար շուկաների բացումը, Եվրոպայում նոր կարգի ստեղծումը անվտանգության ոլորտում, օգնությունը Մերձավոր Արեւելքում համընդհանուր խաղաղության ծնունդ բերելու գործում, պայքարը զանգվածային ոչնչացման զենքի, ինչպես նաեւ միջազգային հանցագործության, թմրանյութերի եւ ահաբեկչության տարածման դեմ»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ԱՊՍՏԱՄԲՆԵՐ

Մեխիկա. եւս մեկ ճակատ Լատինական Ամերիկայում

Լատինական Ամերիկայի ջունգլիում բացվեց եւս մեկ ճակատ: Մեխիկայի Չյապասի նահանգում կառավարական զորքերն սկսել են ռմն հրամանատար Մարկոսի կալանման գործողությունը: Ասում են, թե նա հնդկացիական մայա ցեղախմբերի առաջնորդն է, որոնք ավելի քան մեկ տարի առաջ ապստամբություն էին սկսել այդ կողմերում:

Մեխիկայի նոր նախագահ Էռնեստո Սեդիլյոն բանակային զորքի հայտարարեց այն բանից հետո, երբ երկրի մայրաքաղաքում եւ Վերակրուսի նահանգում, սակայն հնդկացիների ինքնավարության եւ ամբողջ երկրի հետագա ժողովրդավարացման կարգախոսները խանդավառությամբ ընդունվեցին Մեխիկայի գավառների բնակչության կողմից: Մեկ տարի շարունակ զապատիստները փաստորեն վերահսկում էին նահանգի մեծ մասը, ժամանակ առ ժամանակ կազմակերպելով տեղական իշխանությունների ցուցադրական ճիրտասհարումներ: Ու թեեւ անցյալ տարվա հունվարին իշխանությունների հետ առաջին բախումների ընթացքում զոհ

գում հայտնաբերվեցին ապստամբների պատկանող զինապահեստներ: Ապստամբներն իրենց անվանում են ազգային ազատագրության զապատիստական բանակ: Երկրին ուղղված հեռուստաելույթում մեջ նախագահը հրապարակեց նաեւ Չյապասի նահանգում չգիտես որտեղից հայտնված հնդկացիական առասպելական առաջնորդի անունը: Պարզվեց, որ նրան անվանում են Ռաֆայել Սեբաստիան Գիլեն, նա սերում է երկրի Տամպիկո քաղաքից, սոցիոլոգիա եւ փիլիսոփայություն է ուսումնասիրել Մեխիկայի համալսարանում եւ Սորբոնում, իսկ նախքան այդ ավարտել է ճիզվիտական քոլեջ:

Պատահական չէ, որ հանուն իրենց իրավունքների հնդկացիներն ապստամբություն սկսեցին անցյալ տարվա առաջին օրը, երբ ուժի մեջ մտավ ազատ առեւտրի հյուսիսամերիկյան գոտում վերաբերող համաձայնագիրը, որի մասնակիցներն են ԱՄՆ-ը, Կանադան եւ Մեխիկան: Այդպիսով Սորբոնի շրջանավարտը հասկացնում էր, որ իրենց ձեռնտու չէ լոկ Չյապասի նահանգապետի փոփոխումը: Նա պահանջում էր Մեխիկայի քաղաքական ամբողջ վարչակարգի փոփոխություն եւ պատրաստ էր հիմնովին կործանել այն:

Նրա ռազմիկներից ոչ մեկը չէր պատկերացնում, թե ինչ է լինելու հետագա վեց 145 մարդ, Մեխիկայի նախորդ նախագահը մեկ տարի չէր համարձակվում պատժել ապստամբներին:

Երկրի ներկայիս իշխանությունները դա չեն խոստովանում, բայց հնդկացիների ապստամբության ճնշման գործողությունը սկսվել է ամենայն հավանականությամբ հենց ԱՄՆ-ի թելադրանքով, որը չի ուզում հեղափոխական ցնցումներ տեսնել այն երկրում, որտեղ ինքը բազմամիլիոնանոց ներդրումներ ունի: ԱՄՆ-ի օգնությամբ ֆինանսական անչափ ծանր ճգնաժամից ազատվող Մեխիկայի կառավարությանը պարզ հասկացրին՝ մենք ձեզ փրկօղակ ենք նետում, որի շնորհիվ չեք խեղդվի, բայց այսուհետեւ բարեհաճիր կարգուկանոն հաստատել քո տանը:

Այս պայմաններում ինչ հավանական է, որ աշխարհում ինչ-որ մեկը ուշադրություն դարձնի մարդու իրավունքների զանգվածային խախտումների, ամբաստանությունների եւ հրեշավորությունների վրա, որոնց մասին հայտնում են ապստամբները: Ջունգլիում օղակը սեղմվում է: Հարեւան Գվատեմալայի նախագահը հրամայել է փակել Մեխիկայի հետ իր 800 կմ-անոց սահմանը: Դատելով իշխանությունների սկսած գործողության ընթացքից, Սորբոնի շրջանավարտ Մարկոսը գերագնահատել է իր ուժերը:

«ԻԶՎԵՍՏԻԱ», 14 [illegible]

ԱՍԻԱ

Ճապոնացիներն ամենից շատ են կոնյակ խմում

Ասիայի արեւելքում քաս չի նախանշ օրացույցի Նոր տարին տոնվում է փետրվարի սկզբներին: Տարեմուտի տոներն այս անգամ եւս մեծ ուրախություն պատճառեցին մասնավորապես կոնյակ արտադրող ֆրանսիական ֆիրմաներին: Չինաստանում, Տայվանում, Հոնկոնգում, Սինգապուրում եւ այլուր տարեվերջի ծիսական ճաշկերույթներն ու ընտանեկան հավաքույթներն աներեւակայելի կլինեին առանց ֆրանսիական հայտնի խմիչքի: Մոտ տասը տարի է, ինչ ֆրանսիական ընկերություններն իրենց արտադրած կոնյակի ավելի քան 60 տոկոսն իրացնում են Ասիայի երկրներում: Տարբերությունն օգտագործման ձեւի ու չափերի մեջ է. ի տարբերություն ֆրանսիացիների, ասիացիները կոնյակը խմում են ամբողջ ճաշի ընթացքում, ինչպես մրգահյութ: Այս սովորության պատճառով ներկայումս Ճապոնիան մեկ շնչի հաշվով կոնյակի սպառման գծով աշխարհում հայտնվել է առաջին տեղում: Նրան հաջորդում են ԱՄՆ-ը եւ Հոնկոնգը:

Տայվանն այս բնագավառում զբաղեցնում է 7-րդ, Սինգապուրը՝ 8-րդ տեղը:

Ինչ վերաբերում է Չինաստանին եւ նրա վիթխարի շուկային, այդ երկիրը հսկայական ծավալով առաջ է գնում կոնյակի սպառման ոլորտում: Ֆրանսիական կոնյակ արտադրող գլխավոր ընկերությունները «Էննեսին», «Մարտելը», «Ռեմի Մարտենը», ի դեպ, վիթխարի ներդրումներ են կատարում եւ ասիական երկրների էկրանները հեղեղում բազմաթիվ գովազդներով, երբեմն որպես արժանիք նշելով այդ խմիչքի «սրամարդկային» բնույթը: Այս հարցում ֆրանսիական ֆիրմաները հմտորեն օգտագործում են ասիացիների որոշ հավատալիքներ: Օրինակ, ասիացի տղամարդկանցից շատերը համոզված են, թե կոնյակը տարփահարույց հատկություններ ունի: Կոնյակի շիշն ասիական շատ երկրներում համարվում է հարստության նշան, ուստի այն կարելի է տեսնել ասիական ընտանիքների մեծ մասի տներում:»

«Լը Պուէն», 4 փետրվար

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

ՀԳՄ-ն պարզ բռնության տակ

«Երեւանի գրողների տունը ոչ միայն շենք է, այլեւ՝ խորհրդանիշ»

Հարցազրույցը, որը կայացավ «Ազգի» խմբագրատանը Հայաստանի գրողների միության երիտասարդ անդամների հետ, ցավոք հեռու էր բուն գրական մթնոլորտից: Մինչդեռ ժամանակն է խոսել նոր եւ իրական գրական ուղղությունների մասին, որոնց մուտքն արդեն իսկ ակնկալվում է [illegible]: Այնուամենայնիվ, վերջին իրադարձությունները եւ մասնավորապես Հայաստանի գրողների միության ընդդեմ կատարվող բռնի գործողությունները:

– Հարձակումներ են կատարվում մի խմբավորման կողմից, որը կոչվում է Հայ գրողների միություն: Եթե դա լիներ քաղաքական որեւէ կազմակերպություն, կմտածեի, որ իշխանության են ձգտում: Սակայն ինչու՞ են հավաքվել եւ անունը դրել գրողների միություն, ես չեմ հասկանում: Այդ մարդկանց միավորում է ընդհանուր ատելությունը գրականության եւ գրողի բանաստեղծ Ռազմիկ Դավոյանն է: Այսինքն:

– Ո՞րն է «հայ գրողների» նպատակը: Ո՞վ է կանգնած նրանց թիկունքում:

– Իրենք լավ կիմանան իրենց նպատակը: Ես որ չգիտեմ: Տեղյակ եմ միայն գրականության մեջ ունեցած նրանց «սենյակային» հաջողություններից: Իսկ թե ովքեր են կանգնած թիկունքում, չեմ կարող ասել, կամ գուցե նորից չեմ ուզում ասել, բայց միշտ էլ կգտնվեն մի-

ֆի ատորինի մասնատումը, ի զորու եղան կանխորոշելու հարց ու պատասխանների նման ընթացքը:

Հայտնի է, որ դեռ 1991-ին Արաբկիրի շրջանային խորհուրդը, իրավաբանական անձի կարգավիճակով ճանաչել է Հայ գրողների նորաստեղծ միությանը, որի օրինականությունը այնուհետեւ հաստատվել է արդարադատության նախարարությունում: Պետարբիտրաժի որոշման համաձայն Հայաստանի գրողների միության շենքին պատկանող 7 սենյակ հանձնվել է «այլընտրանքային» կազմակերպությանը: Կատարվածը հանրապետությունում գործող քաղաքացիական օրենսգրքի թիվ 37 հոդվածի (իրավաբանական անձի դադարումը) բացահայտ խախտում է: Շուրջ 3 տարի մոռացության մատնվելուց հետո, այդ որոշումը «վերարթնացավ» 1994-ի համագումարից հետո, հանձինս օրինապաշտ ոստիկանների եւ հայ գրողների գռեհիկ գործողությունների: Պարտադրական ընթացք ստացած վայրենի ներխուժումները, վերջ ի վերջո հասցրեցին այն բանին, որ այսօր հայ գրողների անունով կնքված է 7 սենյակ, նրանցում գտնվող ՀԳՄ փաստաթղթերով եւ գրամեքենաներով հանդերձ: Բացի այդ, ստեղծված է ծայրահեղ լարված եւ անորոշ իրավիճակ մասնատված շենքի ողջ տարածքում:

Երիտասարդ գրողների սեկցիան հայտնի է Հայաստանի գրողների միությունում որպես անկողմնապահ, եւ այս պարագայում, կատարվածի շուրջ նրա անդամների գնահատականները առավել օբյեկտիվ են: Ցավոք, սահմանափակվելով էջի ծավալով, ստիպված ենք ստորեւ ներկայացնել սոսկ սեկցիայի նախագահ Աշոտ Խաչատրյանի մեկնաբանությունները, որոնք լիովին արտահայտում են երիտասարդ գրողների հստակ դիրքորոշումը:

– Ինչո՞վ են պայմանավորված Հայաստանի գրողների միության հանդեպ: Երբ մեկ օրով ծեր բերքի 8 էջերը տրամադրեք նրանց երկերին, այլեւս գաղտնիք չի մնա, թե ովքեր են Հայ գրողների միության գրողները: Այնուհանդերձ, կարծում

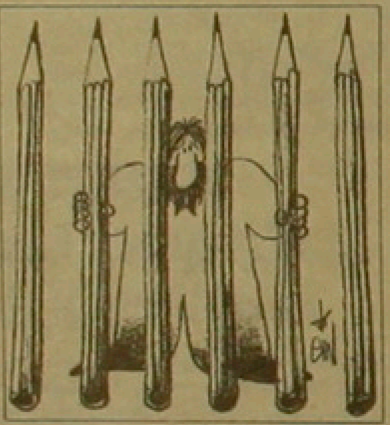

ենք, կարիք չկա ոչ մի տեսակի լուսաբանման, որովհետեւ այդ կազմակերպությանը չի կարելի լուրջ վերաբերվել: Ցանկացած լուսաբանում որոշակի լրջություն կհաղորդի նրանց գոյությանը: Բայց ցավոք սրտի, երբ այդ գործին խառնվել է Պետական արբիտրաժը, ապա ուրեմն այս ամենը ներքին խոհանոցի հարց չէ:

– **Ինչո՞վ է բացատրվում այն փաստը, որ իրավիճակը սրվեց Ռազմիկ Դավոյանի նախագահ դառնալուց հետո: Որքանո՞վ է էական Դավոյանի կուսակցական պատկանելությունը:**

– Իրավիճակը սրվեց, որովհետեւ փոխվեց նախագահը: Նախկինը, որ նախագահում էր 1991-ից, պարզապես բոշակոտ էր, որը, բնականաբար, որեւէ ուժ ու եռանդ չուներ գտներ այդ խնդիրներով զբաղվելու: Ինչ վերաբերում է կուսակցական պատկանելության խնդրին՝ ոչինչ չեմ կարող ասել, կամ գուցե չեմ ուզում, որովհետեւ ես այդ խաղերից այնքան հեռու եմ, որքան իմ լաշիկուհին հիմա՝ Երեւանից: Իսկ ՀԳՄ նախագահ Ռազմիկ Դավոյանը նույն ինքը ջակություններ, վերեւում թե ներքեւում միեւնույնն է, որոնք սեփական միջակության վրեժն առնելու առիթը ոտքի որ ասածներով պահեն:

«Գրական թերթի» վերջին համարում Հրանտ Մաթեւոսյանը մի միտք էր հայտնել, թե «մենք ամբողջ կյանքում դեմ եղանք դատավորներին ու իշխանավորներին ...»: Հիմա գրողին դեմ լինելու հնարավորություն ասեմ, թե մենաշնորհ, ասեմ առիթը, իրենցն է, բայց իրենք չեն կարողանալու, որովհետեւ պարզապես չեն կարող, որովհետեւ, գրողը տանի, ի վերջո բան կա, որ իրենցը չէ:

– **Սակայն նախկին դատավորները այլ անձինք էին:**

– Դատավորը միեւնույն մնում է դատավոր: Երբ կա զոհ եւ կա դահիճ, ապա անկախ քաղաքական պայմաններից, գրողը միշտ էլ զոհն է: Եւ դահիճն էլ նույնն է հավիտենապես:

– **Իսկ ինչպիսի՞ն կլինի մասնավորապես երիտասարդ գրողների սեկցիայի դիրքորոշումը: Եթե օրինակ, վաղը պարզվի, որ պետական արբիտրաժի որոշմամբ հայ գրողներին հանձնվելու է եւս 7 սենյակ:**

– Երիտասարդ գրողների սեկցիայի անդամները կսկսեն պահանջել, որ Հայ գրողների միությանը հանձնեն Հայաստանի բոլոր սենյակներն ու բնակարանները ընդհանրապես:

Որպեսզի պատկերը լինի կատարյալ, ինչպես տեղեկացրել ենք, փետրվարի 15-ին ՀԳՄ-ում ստացվել է ՀՀ արդարադատության նախարարության պատասխանը, ըստ որի ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 37-րդ հոդվածի խախտման մեջ վկայակոչվում է Երեւանի Արաբկիրի շրջխորհուրդը: Հայ գրողների միությունը չի կարող ճանաչվել որպես ՀԳՄ իրավահաջորդ: Եւ նրանից պահանջել որեւէ ժառանգություն՝ անօրինական է:

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

ԿԻՆՈ

Տավրոս Դաշտենցի ֆիլմը Լոս Անջելեսում

Հակոբ Պողոսյան, Գագիկ Համբարձումյան, Մոնիկա Տեր-Պողոսյան, Տավրոս Դաշտենց

Հունվարի երկրորդ կեսին Լոս Անջելեսի սրահներից մեկում ցուցադրվեց 1993 թ. «Երեւան» հեռուստաֆիլմերի ստուդիայի արտադրության «Հանդիպումներ Կալիֆորնիայում» վավերաֆիլմը:

Երեկոն վարում էր «Նոր օր» եռօրյայի խմբագիր Հակոբ Պողոսյանը, որն իր բացման խոսքում բարձր գնահատեց ֆիլմի արժանիքները:

Սցենարի հեղինակն է Մոնիկա Տեր-Պողոսյանը, ռեժիսորը՝ Տավրոս Դաշտենցը, օպերատորը՝ Գագիկ Համբարձումյանը: Ֆիլմի երեւանյան հովանավորն է Սիլվի ընկերությունը (տնօրեն՝ Սիլվա Խաչատրյան):

Հուսանք, որ հայրենիքում ոչ միայն արձագանքներ կլսվեն նոր ժապավենի մասին, այլ կկազմակերպվի նաեւ ցուցադրություն:

ՕՔՍՖՈՐԴ

Կոկորդիլոսների եւ ջրասուզակների մերձավոր հարաբերությունները

Հեմոգլոբինի շնորհիվ կոկորդիլոսները կարող են ջրի տակ ավելի քան 1 ժամ գոյատեւել առանց թթվածնի: Եւ ոչ միայն գոյատեւել, այլեւ մեծ էներգիա պահանջող գործողություններ կատարել:

Կոկորդիլոսների հեմոգլոբինը յուրահատուկ է: Երբ հանգիստ շնչառության ժամանակ թոքերում ավելանում է ածխաթթու գազի քանակությունը, հեմոգլոբինը իրենից ազատ է արձակում թթվածնի մոլեկուլների մի մասը:

Օքսֆորդի բժշկական կենտրոնի մոլեկուլային կենսաբանության փորձակայանի անգլիացի գիտնականները որոշեցին ավելի խորը ուսումնասիրել կոկորդիլոսների արյան կարմիր գնդիկների հատկությունները: Փորձնական եղանակով նրանց հաջողվեց պարզել դրանց գոյացման միկրոկառուցվածքը: Ուսումնասիրության այս արդյունքները նրանց այն միտքը ներշնչեցին, որ այդ հատկությունները կարելի է ներմուծել մարդու արյան հեմոգլոբինի մեջ: Դարավոր զարգացման ընթացքում հեմոգլոբինը տարբեր կենդանիների արյան մեջ տարբեր հատկություններ է ստացել: Միայն մի հատկություն է, որ միշտ ընդհանուր է մնացել: Դա թթվածին կուտակելու եւ այն փոխադրելու հատկությունն է: Նյութափոխանակության որոշակի արդյունքներ, մասնավորապես ածխաթթու գազը, թուլացնում են թթվածնի եւ հեմոգլոբինի կապը: Այդպիսով, կենդանի օրգանիզմի հյուսվածքներում տեղի է ունենում գազափոխանակություն:

Գիտնականներին նույնիսկ հաջողվեց պարզել, թե ինչ ձեւով կարելի է «արյունակից» դարձնել կոկորդիլոսին ու մարդուն: Նրանք կազմեցին գեների մի շղթա, որը կփոխանցեր հեմոգլոբին սինթեզելու «հրահանգը»: Ամինաթթուների հաջորդականության նպատակաուղղված փոփոխման ճանապարհով ի վերջո գիտնականներին հաջողվեց սինթեզել մարդու հեմոգլոբինի այնպիսի մոլեկուլ, որը կհամախմբեր օրգանիզմի թթվածնի պաշարները ածխաթթու գազի գերածախսի պայմաններում:

Գիտափորձի նպատակը, ճիշտ է, այն չէ, որ մեր արյան մեջ ներարկվի ջրային այդ արյունարբուների արյունը եւ դրանով իսկ ավելացվի ջրում մարդկային օրգանիզմի դիմանալու հնարավորությունը: Խնդիրը ավելի պարզ է. գտնել կենսաբանական մոլեկուլների կառուցվածքի եւ գործունեության զարմանահրաշ կապը: Սակայն չի կարելի բացառել նաեւ այն հանգամանքը, որ կոկորդիլոսները ապագայում կարող են դառնալ դոնորներ, ծայրահեղ դեպքում արյունատու՝ ջրասուզակների համար:

«Իզվեստիա»

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

Հանճարի գիրքը արժանի ձեռքերում

Անցած 277 տարիների ընթացքում Լեոնարդո դա Վինչիի գիտական հոդվածների «կոդեքս» կոչվող նկարազարդ հավաքածուն ընդամենը երկու սեփականատեր է ունեցել. մեկը բրիտանական անտիկ ազնվականների խավից Լեյկեստերների ընտանիքն է եղել, մյուսը՝ նախկին արդյունաբերող, Խորհրդային Միության երբեմնի բարեկամ Արման Համերը: Սակայն այժմ 16-րդ դարի կանխատեսումների եւ խորհրդածությունների այդ հազվագյուտ գիրքը վերջապես հանգրվանել է այնպիսի անձնավորության ձեռքում, որին հեղինակը Լեոնարդո դա Վինչին, երեւի շատ ավելի հարազատ կհամարեր: Նոյեմբերին Նյու Յորքի «Քրիստի» աճուրդատան մեջ Քրիսթի ընկերության դահլիճներում կայացած աճուրդի ժամանակ Բիլ Գեյթս անունով համակարգիչների ամերիկյան կենտրոնի տնօրենը հանդես գալով անանուն, դժվարին պայքար է մղել խաղացի մի մեծահարուստի դեմ եւ ի վերջո առաջարկելով 30.8 միլիոն դոլլար, հաղթանակ տարել նրա նկատմամբ: Ամերիկյան «Թայմ ինտերնեշնըլ» հանդեսը նշում է, որ սա ամենաբարձր գինն է, որ երբեւէ վճարվել է աճուրդի հանված որեւէ հին ձեռագրի համար: Միլիարդատեր Գեյթսն այժմ հանգիստ կարող է խորասուզվել հնագույն այդ մատյանի մեջ եւ ուսումնասիրել դա Վինչիի բացատրությունները այլ երեւույթների, թվում նաեւ այն մասին, թե ինչու է երկինքը կապույտ: Հ. Օ.

ՓԱՐԻԶ

Լե Սան ցուցասրահում բացվեց Վարուժան Կյուրեղյանի ցուցահանդեսը

Հունվարի 11-ից 28-ը ֆրանսիական «Լե Սան» ցուցասրահը ներկայացրեց նախկին հայաստանաբնակ ժան-Վարուժան Կյուրեղյանի ավելի քան 30 կտավները, տեղեկացնում են Փարիզի «Յառաջ» եւ «Կամք» թերթերը: Երեւանում ճարտարապետի մասնագիտացում ստացած նկարիչը ՊԱԿ-ի կողմից «ուշադրության» արժանանալուց հետո (60-ական թվականների սկզբներից Կյուրեղյանի՝ հայ գեղանկարչության ծիրից ներս վերազականության դպրոցի նախակարապետներից մեկը հանդիսացող արվեստագետի առաջին փորձերը անորոշ քաշքար ենթարկվեցին, գրում է «Կամքը»), տեղափոխվում է Փարիզ, 1965-ին: Յոդվածագիրը Կյուրեղյանի նկարչությունն ինքնատիպ է համարում: Առաջին՝ հայաստանյան շրջանի գործերն այժմ են ընկնում պարզ ու [illegible] արտահայտչամիջոցներով, ասելիքի բացարձակ անկեղծությամբ: Գույնն ու գիծը զարմանալի դաշն են: Վերացականացած պաստառներում երանգների բարձրաճաշակ ու ինքնաբուխ համադրումով նկարիչը հասնում է տրամադրությունների բազմաբեւեռության՝ միեւնույն մնալով դյուրին եւ ընկալելի: Կյուրեղյանի հիշյալ ցուցահանդեսը հաջորդել է Փարիզում, Քանում, Սենթ Մալոյում, Նյու Յորքում կազմակերպված ներին, ինչպես նաեւ Գառզուի հովանավորությամբ Մոնտե Կարլոյում կազմակերպված միջազգային մրցանակի մասնակցությանը: Ցուցահանդեսին զուգահեռ, հունվարի 23-ին նկարչի 3 կտավ վաճառքի է հանվել Փարիզի «Տրուո» աճուրդասրահում՝ Հայաստանի նկարիչների ստեղծագործությունների հետ: Փարիզյան թերթերի հավաստմամբ, հունիսին Երեւանի ճարտարապետների տանը կբացվի ժան-Վարուժան Կյուրեղյանի ցուցահանդեսը՝ Երեւանի ճարտարապետների միության եւ Ֆրանսիայի հայկական միջմասնագիտական միության՝ ԺԻԱ-ի համագործակցության շրջանակում:

«Առագաստ». 1988

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ մարզական

ԵՎՐՈՊԱ-96

ՀՀ հավաքականի մրցակիցների ճամբարում

Բելգիական ֆուտբոլը ծանր օրեր է ապրում

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Ինչպես Բրյուսելից տեղեկացնում է բելգիացի մարզական հանրահայտ լրագրող, FOOT Magazine ֆուտբոլային հեղինակավոր ամսագրի աշխատակից Գերտ Ֆուտրեն, բելգիական ֆուտբոլը ճգնաժամի մեջ է:

Հիշեցնենք, որ Բելգիայի հավաքականը Հայաստանի գլխավոր թիմի հետ ընդգրկված է «Եվրոպա-96-ի» ընտրական փուլի 2-րդ խմբում, իսկ Գերտ Ֆուտրեն Արեւմտյան Եվրոպայի մարզական 1-ին լրագրողներից մեկն է, որ անցյալ ամռանն այցելեց Երեւան՝ ծանոթանալու Հայաստանի Հանրապետության ֆուտբոլային կյանքին ու Բելգիա-Հայաստան խաղից առաջ մեր թիմի հնարավորություններին: Բելգիայի հավաքականը չնայած 1-ին տուրում 2-0 հաշվով հաղթեց Հայաստանի հավաքականին, սակայն հաջորդ 3 հանդիպումներում վաստակեց ընդամենը մեկ միավոր: Ընդ որում սեփական հարկի տակ ոչ-ոքի խաղաց Եվրոպայի առաջնության նորեկներից մեկի՝ Մակեդոնիայի հավաքականի հետ (1-1) եւ 1-4 հաշվով զիջեց Իսպանիայի թիմին: Հասկանալի է, որ դա չէր կարող գոհացնել ֆուտբոլասերներին եւ հատկապես երկրի ֆուտբոլային այրերին: Խաղացողներից ոմանք նույնիսկ հրաժարվեցին հանդես գալ հավաքականում: Թիմի ավագ մարզիչ Պոլ Վան Հիմստի նկատմամբ հավատը կտրուկ նվազեց: Հավաքականում նրա հետագա մնալը խիստ կասկածելի է: Համենայն դեպս վերջերս Բելգիայի հավաքականի 2-րդ մարզիչ է նշանակվել նախկին հանրահայտ ֆուտբոլիստ Վան Մոռը: Պոլ Վան Հիմստն ամենեւին գոհ չէ դրանից, քանի որ մտածում է, թե վերջինս կգրավի իր տեղը:

Վան Մոռը Բելգիայի հավաքականի նախկին խաղացողներից մեկն է եւ մասնակցել է 1982 թ. Իսպանիայում տեղի ունեցած աշխարհի առաջնությանը, մասնավորապես Բելգիա-Լեհաստան (0-3) եւ Բելգիա-Սալվադոր (1-0) խաղերին: Բելգիայի հավաքականը պատրաստվում է ուսումնամարզական հավաք անցկացնել Ֆրանսիայի Էքս ան Պրովանս քաղաքի մոտակայքում գտնվող «Դոմեն դը տուրնը» մարզավանում, որը պատկանում է մեր հայրենակից Ալբեր Արսլանյանին, եւ որտեղ Բրյուսելում կայանալիք Բելգիայի հավաքականի հետ խաղից առաջ տասնօրյա ուսումնամարզական հավաք անցկացրեց Հայաստանի հավաքականը: Երեւում է, Ալբեր Արսլանյանը բելգիացիների հետ պայմանավորվել էր, երբ ներկա էր Բելգիա-Հայաստան խաղին: Հայաստան-Բելգիա պատասխան հանդիպմանը դեռ շատ ժամանակ կա: Այն Երեւանում կայանալու է 1995 թ. հոկտեմբերի 7-ին, եւ մինչ այդ դեռ շատ ջրեր կհոսեն:

Բելգիայի ազգային առաջնությունում 21-րդ տուր

«Լոմել»-«Բեւերեն»	1-1
«Լիրս»-«Անդերլեխտ»	1-8
«Ստանդարտ»-«Շառլրուա»	2-0
«Մոլենբեեկ»-«Սենտ-Տրոն»	1-0
«Լա Գանտուազ»-«Անտվերպ.»	2-1
ՍԱ «Բրյուգե»-ՖԱ «Բրյուգե»	0-4
«Լիեժ»-«Ալոստ»	2-3
«Օստենդե»-«Մալինես»	1-1
«Էկերեն»-«Սերեն»	3-1

Առաջատարները՝ 21 տուրից հետո

1. «Անդերլեխտ»	30
2. «Ստանդարտ»	30
3. ՖԱ «Բրյուգե»	30
4. «Սերեն»	22
5. «Ալոստ»	22

ԱՆԾՈՒԳԱՐՔ

Յուրի Ջորկաեֆը Իսպանիայո՞ւմ

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍՐՅԱՆ

Վալանս, Ֆրանսիա

1994-95 թթ. ֆուտբոլային մրցաշրջանը դեռ չէր սկսվել, երբ Ֆրանսիայի նախորդ առաջնության գլխավոր ռմբարկու, «Մոնակո» թիմի հարձակողական ոճի կիսապաշտպան Յուրի Ջորկաեֆը ուզում էր տեղափոխվել որեւէ ուժեղ թիմ, որն իրավունք էր ստացել մասնակցելու եվրոպական պաշտոնական մրցաշարերից որեւէ մեկին: «Մոնակոն» զրկված էր նման հնարավորությունից: Թիմի գլխավոր մարզիչ Արսեն Վենգերը հույս էր տալիս Յուրի Ջորկաեֆին եւ համոզում, թե իբր «Մոնակոն» 1995-ին տիրելու է Ֆրանսիայի չեմպիոնի կոչմանը կամ գավաթին, ու գալիք տարի միասին դուրս են գալու եվրոպական մրցասպարեզ: Սակայն, ինչպես ասում են, [illegible] ուրբաթը: «Մոնակոն» անհաջող սկսեց 1994-95 թթ. մրցաշրջանը: Նման դեպքերում, ինչպես միշտ, մեղքը բարդվեց գլխավոր մարզչի վրա: Արսեն Վենգերը ստիպված էր լքել «Մոնակոն»: Նա այժմ աշխատում է Ճապոնիայում: Բելգիացի անվանի ֆուտբոլիստ Էնզո Շիֆոյի պայմանագիրը [illegible] եւ Մարսելի «Օլիմպիկ» թիմի բրազիլացի խաղացող Սոննի Անդերսոնի գնելուց հետո էլ «Մոնակոյին» չի հաջողվում առաջնակարգ դիրքեր դուրս գալ: Թիմը 24 տուրից հետո 9-րդ տեղում է: Հիմա Յուրի Ջորկաեֆը ցանկանում է հեռանալ «Մոնակոյից»: Խոսվում է նրա Լիոնի «Օլիմպիկ» տեղափոխվելու մասին, որի ղեկավարության հետ լավ կապեր ունի Յուրիի հայրը՝ Ժան Ջորկաեֆը: Խոսակցություններ են գնում նաեւ Ֆրանսիայի չեմպիոն Փարիզի «Սեն Ժերմեն» թիմի մասին: Բայց վերջերս Իսպանիայի «Սարագոսա» թիմը, որը երկրի առաջնությունում գրավում է 4-րդ տեղը եւ եվրոպական երկրների գավաթակիրների գավաթի խաղարկությունում դուրս է եկել եզրափակիչ, ցանկություն է հայտնել գնել Յուրի Ջորկաեֆին: «Օտարու [illegible] Իսպանիայի մարզադաշտերի տրիբունաները լեփ-լեցուն տեսնելը, այդ երկրի ֆուտբոլային եռանդն ինձ հետաքրքրում են: Բայց հույսս դեռ չեմ կտրում «Մոնակոյից» եւ լավատեսությամբ եմ սպասում առաջիկա հանդիպումներին», հայտարարեց Ջորկաեֆը: Նրա պես մեծ ֆուտբոլիստը երկար ժամանակ չի կարող համբերել եւ շարունակել խաղալ թույլ թիմում:

ՀՈՒՄՈՐ

Ֆուտբոլային ժպիտներ

■ Խաղադաշտում միմյանց հետ հանդիպում էին մրցաշարային աղյուսակի ստորին հորիզոնականներում ընթացող թիմեր: Խաղն անհետաքրքիր էր: Թիմերը մի տեսակ անկազմակերպ ֆուտբոլ էին ցուցադրում: Երկրպագուներից մեկն իր հարեւանին դիմեց. «Ա՜, մեր թիմերում էլ պաշտպաննե՞ր, կիսապաշտպաննե՞ր, հարձակվողնե՞ր կան»: Հանդիպմանը մի ինչ էլ հետեւելուց հետո թե. «Ա՜, մեր ֆուտբոլիստները եվրոպական խաղեր չեն նայում» (նախորդ օրը եվրոգավաթների հանդիպումներ էին կայացել):

■ Մարզադաշտի ռադիոհանգույցով հաղորդում էին նախորդ օրը կայացած հանդիպումների արդյունքները: Ֆուտբոլասերներից մեկն ամեն անգամ հաշիվը լսելուց անմիջապես հետո մեկնաբանում էր. «Խոսացված խաղ է»: Հաղորդավարը հերթական արդյունքն է հայտնում. «Սյունիք»-«Արարատ»՝ 4-1: «Խոսացված խաղ է», կրկնում էր ֆուտբոլասերը:

■ Գավաթային հանդիպումը լրացուցիչ ժամանակից հետո էլ ոչ-ոքի ավարտվեց: Ֆուտբոլիստները [illegible] 11 մ հարվածների իրացումը: Առաջին երեքին չհաջողվեց գրավել դարպասը (երկու հարված դարպասապահները ետ մղեցին, իսկ մեկն էլ շեղ ստացվեց): Երբ յոթերորդ խաղացողը պատրաստվում էր հարվածի, տրիբունայից առաջարկություն արվեց. «Բավական է, թող հիմա էլ մարզիչները տուգանայինները խփեն»:

■ «Շիրակի» հանդիպմանը Գյումրիից մեծ թվով ֆուտբոլասերներ էին եկել: Նրանցից մեկը, նկատելով, որ տրիբունաներում, իրենցից բացի, գրեթե ուրիշ մարզասերներ չկան, ընկերոջն ասաց. «Ծո, էս թիմը մե բալեքիկնոց էլ յունի՞»:

Գրի առավ՝ Գ. ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆԸ

ՖԻԴԵ-Ի ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

Գատա Կամսկին եզրափակիչում

Գատա Կամսկին հաղթանակից հետո լրագրողների շրջափակման մեջ

Կամսկի-Սալով մրցախաղի 7-րդ պարտիան կարճատեւ պայքարից հետո ավարտվեց խաղաղ արդյունքով: Այսպիսով, Գատա Կամսկին 5,5-1,5 հաշվով ակնհայտ առավելությամբ շահեց մենամարտը, եւ սահմանված թվով պարտիաներից վերջին երեքն անցկացնելու հարկ չի լինի: Ամերիկացին դուրս եկավ եզրափակիչ: Փոքր դադարից հետո Կամսկին ՖԻԴԵ-ական շախմատիստների աշխարհի առաջնության հավակնորդների եզրափակիչում մրցելու է Անանդի հետ: Մյուս մրցախաղում Կարպովը 3,5-2,5 հաշվով շարունակում է հաղթել Գելֆանդին: Յոթերորդ պարտիան հետաձգվել է միանգամայն հավասար դիրքում:

ԿԱՐՊՈՎ-ԳԵԼՖԱՆԴ

4-րդ պարտիա

1. d4 Ձf6 2. c4 g6 3. g3 c6 4. Փg2 d5 5. cd cd 6. Ձf3 Փg7 7. Ձe5 0-0 8. Ձc3 e6 9. 0-0 Ձfd7 10. f4 Ձc6 11. Փe3 f6 12. Ձf3 Ձb6 13. Փf2 Փd7 14. e4 de 15. Ձ:e4 Ձd5 16. Նe1 b6 17. Ձc3 Ձce7 18. Թb3 a5 19. a3 a4 20. Թd1 Ձc7 21. Նc1 Ձed5 22. Ձd2 Նe8 23. Ձc4 Փf8 24. Ձe4 Փb5 25. Նe2 Փe7 26. Նec2 Նb8 27. Թd2 Նf8 28. h4 Ձe8 29. Ձe3 Ձg7 30. Ձc3 Ձ:c3 31. Ն:c3 g5 32. hg fg 33. Ձg4 gf 34. gf Փd6 35. Նf3 Փe8 36. Ձe5 Ձf5

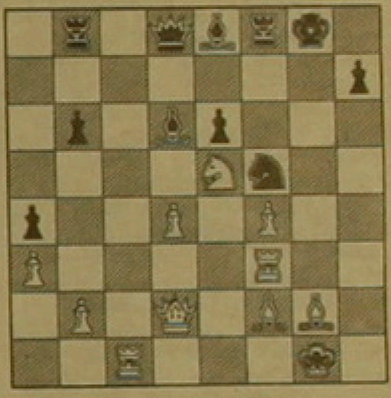

37. d5 Փ:e5 38. fe Նb7 39. Աh2 Նg7 40. Փh3 Փh5 41. Նf4 Աh8 42. Փ:f5 ef 43. Փh4 Թe8 44. Փf6 Փg4 45. Փ:g7+ Աg7 46. Նc7+ Աh8 47. e6 Թh5+ 48. Աg1 Թg5 49. Աf2 Թh4+ 50. Աe3, սեւերը հանձնվեցին:

ԼԵՌՆԱԴԱՀՈՒԿԱՅԻՆ ՍՊՈՐՏ

Ծաղկաձորցիների առավելությամբ

Ծաղկաձորում տեղի ունեցած լեռնադահուկային մարզաձեւի Հայաստանի առաջնությունում հաջողությունն ուղեկցեց տանտերերին: Տղամարդկանց բոլոր ծրագրերում, ինչպես եւ ենթադրվում էր, հաղթանակ տոնեց 26-ամյա Արսեն Հարությունյանը, որը Հայաստանը պետք է ներկայացնի 1996 թ. Իսպանիայի Սիերա-Նեւադայում կայանալիք աշխարհի առաջնությունում: Ինչպես հայտնի է, անբարենպաստ եղանակի պատճառով աշխարհի այս տարվա առաջնությունը, որը նախատեսված էր անցկացնել վերոհիշյալ վայրում, հետաձգվեց, եւ որոշվեց, որ այն անցկացվելու է գալիք տարի, նույն տեղը: Հայաստանի առաջնության աղջիկների մրցաշարում ուժեղագույնը ճանաչվեց Ծաղկաձորի մեկ այլ ներկայացուցիչ՝ 16-ամյա Արուսյակ Հարությունյանը, որը նույնպես հաղթեց բոլոր մրցաձեւերում: Պատանիների մրցումներում չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Կարեն Թովմասյանը:

ՖՈՒՏԲՈԼ

ՈՒԵՖԱ-ի անդամ երկրների 1994 թ. անցկացրած հանդիպումները

Արդյունքները ներկայացվում են ըստ «Եվրոպա-96»-ի ընտրական փուլի խմբերի կազմերի:

8-րդ խումբ

ՀՈՒՆԱՍՏԱՆ

23.03	Հունաստան-Լեհաստան	0-0
27.04	Հունաստան-Սաուդ. Արաբ.	5-1
9.05	Հունաստան-Կամերուն	0-3
13.05	Հունաստան-Բոլիվիա	0-0
17.05	Անգլիա-Հունաստան	5-0
28.05	ԱՄՆ-Հունաստան	1-1
5.06	Կոլումբիա-Հունաստան	2-0
21.06	(ԱԱ)Արգենտինա-Հունաստան	4-0
26.06	(ԱԱ)Բուլղարիա-Հունաստան	4-0
30.06	(ԱԱ)Հունաստան-Նիգերիա	0-2
7.09	(ԵԱ)Ֆարեր. կ.-Հունաստան	1-5
12.10	(ԵԱ)Հունաստան-Ֆինլանդ.	4-0
16.11	(ԵԱ)Հունաստ.-Սան Մարինո	2-0
18.12	(ԵԱ)Հունաստան-Շոտլանդ.	1-0

Ընդամենը	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
	14	5	3	6	18-23	13

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

29.01	ԱՄՆ-Ռուսաստան	1-1
2.02	Մեքսիկա-Ռուսաստան	1-4
23.03	Իռլանդիա-Ռուսաստան	0-0
20.04	Թուրքիա-Ռուսաստան	0-1
29.05	Ռուսաստան-Սլովակիա	2-1
20.06	(ԱԱ)Ռուսաստան-Բրազիլիա	0-2
24.06	(ԱԱ)Ռուսաստան-Շվեդիա	1-3
28.06	(ԱԱ)Ռուսաստան-Կամերուն	6-1
17.08	Ավստրիա-Ռուսաստան	0-3
7.09	Ռուսաստան-Գերմանիա	0-1
12.10	(ԵԱ)Ռուսաստ.-Սան Մարինո	4-0
16.11	(ԵԱ)Շոտլանդ.-Ռուսաստան	1-1

Ընդամենը	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
	12	6	3	3	23-11	15

ՇՈՏԼԱՆԴԻԱ

23.03	Շոտլանդիա-Հոլանդիա	0-1
20.04	Ավստրիա-Շոտլանդիա	1-2
25.05	Հոլանդիա-Շոտլանդիա	3-1
7.09	(ԵԱ)Ֆինլանդ.-Շոտլանդիա	0-2
12.10	(ԵԱ)Շոտլանդիա-Ֆարեր. կ.	5-1
16.11	(ԵԱ)Շոտլանդ.-Ռուսաստան	1-1
18.12	(ԵԱ)Հունաստան-Շոտլանդ.	1-0

Ընդամենը	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
	7	3	1	3	11-8	7

ՖԻՆԼԱՆԴԻԱ

25.01	Կատար-Ֆինլանդիա	1-0
30.01	Օման-Ֆինլանդիա	0-2
1.02	Օման-Ֆինլանդիա	1-1
23.02	Մարոկկո-Ֆինլանդիա	0-0
27.05	Իտալիա-Ֆինլանդիա	2-0
2.06	Ֆինլանդիա-Իսպանիա	1-2
17.08	Դանիա-Ֆինլանդիա	2-1
7.09	(ԵԱ)Ֆինլանդիա-Շոտլանդ.	0-2
12.10	(ԵԱ)Հունաստան-Ֆինլանդ.	4-0
26.10	Էստոնիա-Ֆինլանդիա	0-7
16.11	(ԵԱ)Ֆինլանդիա-Ֆարեր. կ.	5-0
14.12	(ԵԱ)Ֆինլանդ.-Սան Մարինո	4-1

Ընդամենը	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
	12	4	2	6	21-15	10

ՍԱՆ-ՄԱՐԻՆՈ

12.10	(ԵԱ)Ռուսաստ.-Սան Մարինո	4-0
16.11	(ԵԱ)Հունաստ.-Սան Մարինո	2-0
14.12	(ԵԱ)Ֆինլանդ.-Սան Մարինո	4-1

Ընդամենը	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
	3	0	0	3	1-10	0

ՖԱՐԵՐՅԱՆ ԿՂԶԻՆԵՐ

7.09	(ԵԱ)Ֆարեր. կ.-Հունաստան	1-5
12.10	(ԵԱ)Շոտլանդիա-Ֆարեր. կ.	5-1
16.11	(ԵԱ)Ֆինլանդիա-Ֆարեր. կ.	5-0

Ընդամենը	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
	3	0	0	3	2-15	0

Բաժինը վարեց՝ ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ ՕՐՎԱ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ամերիկյան բնապահպանները օգնում են հայերին

ՀՀ Գխ բնության պահպանության եւ բնական պաշարների հարցերի հանձնաժողովի հրավերով Հայաստանում էր գտնվում ԱՄՆ-ի բնապահպան օրենքների մշակման ինստիտուտի համանախագահ Ջեյ Օսթինը: Այցը ֆինանսավորվել է ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի գրասենյակի կողմից: Ջ. Օսթինը «Նոյյան տապան» գործակալության թղթակցին տեղեկացրեց, որ Հայաստանը կատարած իր այցի հիմնական նպատակը «էկոլոգիական փորձաքննության մասին» օրենքի նախագծի վրա տարվող աշխատանքներին աջակցելն է: Նա հայ մասնագետներին կտրամադրի միջազգային փորձի մասին ողջ ինֆորմացիան: Պատրաստի նախագիծը փորձաքննության կուղարկվի վերոհիշյալ ամերիկյան ինստիտուտ: Ջ. Օսթինը Գխ-ի բնության պահպանության եւ բնական պաշարների հարցերի մշտական հանձնաժողովի կատարած աշխատանքին ծանոթանալուց հետո նշել է, որ Հայաստանը, ի տարբերություն մի շարք այլ երկրների (Ռումինիա, Հունգարիա եւ այլն) կատարել է առաջին հիմնական քայլը՝ ընդունելով շրջակա միջավայրի պահպանության օրենսդրական հիմնական դրույթները: Նա բարձր գնահատեց նաեւ Հայաստանի խորհրդարանի առաջին փոխնախագահ Արա Սահակյանի հետ ունեցած իր հանդիպման արդյունքները:

Տեղեկանք: ԱՄՆ-ի բնապահպան օրենքների մշակման ինստիտուտը գտնվում է Վաշինգտոնում, հիմնվել է 1969թ.-ին, այն ոչ շահութաբեր, ոչ պետական է: Զբաղվում է բնապահպան ծրագրերի հետազոտմամբ, հրատարակչությամբ, վարում է կրթական գործունեություն: Այժմ ինստիտուտը աշխատում է երեք հիմնական ծրագրերի վրա՝ Կենտրոնական եւ Հարավային Ամերիկա, Միջին Արեւելք, Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպա: 1989թ.-ից համագործակցում է Չեխոսլովակիայի, Լեհաստանի եւ Հունգարիայի, 1992թ.-ից՝ Ռումինիայի, Բուլղարիայի, 1993թ.-ից՝ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների (Ռուսաստան, Ուկրաինա, Մոլդովա, Ղազախստան), այժմ նաեւ՝ Հայաստանի համապատասխան բնագավառի օրենսդիրների հետ:

ՆՏ

ՍԵՆՍԱՑԻԱ

Հայաստան-Թուրքիա գաղտնի բանակցություննե՞ր

Թուրքական «Միլլիեթ» թերթի ծանոթ ոլորտներից հետո, թուրքական օրաթերթ նույնպես, փետրվարի 4-ի իր հաղորդումներից մեկում տեղեկացրել է հայ-թուրքական հարաբերություններում վերջերս նկատվող մերձեցման եւ, նույնիսկ, գաղտնի բանակցությունների գոյության մասին: Վերապահությամբ թարգմանաբար ներկայացնում ենք Նյու Յորքից ստացված այդ տեղեկությունը:

Շարունակական կապեր: Վերջերս բացահայտվել է, որ Անկարան Երեւանի հետ գտնվում է ուղղակի եւ շարունակական, բայց միայն անպաշտոն կերպով հաստատված կապերի մեջ: Ըստ տեղեկությունների, թուրք եւ հայ պաշտոնյաների միջեւ երկխոսությունները առաջ են տարվում Եւրոպայում, երրորդ կողմի երկրների միջնորդական ջանքերով եւ, երբեմն, Թուրքիայից գաղտնորեն ուղղակի Հայաստան այցելող խմբերի միջոցով:

Ինչի՞ համար այս մերձեցումը: Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ անցյալ մայիսից ի վեր շարունակվող հրադադարը գլխավոր պատճառն է հանդիսանում մերձեցման քաղաքականության սկզբնավորման: Թուրքիայի արտգործնախարարության գնահատմամբ, երկու երկրների հարաբերություններում նկատվող մերձեցման քաղաքականությունը կարեւոր նշանակություն ունի, քանի որ այն վերացնում է Երեւանի կողմից բարձրացվող առարկությունները եւ, մյուս կողմից, արգելում է Ռուսաստանի մուտքը տարածաշրջան:

Թյուրքեր պաշտոնական միջնորդ: Վարչապետ Թանսու Չիլլերի եւ արտգործնախարար Մուրադ Կարայալչինի համաձայնությամբ, ծայրահեղ աջերի ղեկավար Ալփասլան Թյուրքեշը հայերի հետ հանդիպել է Ֆրանսիայում: Տեղեկություններ կան այն մասին, որ Թյուրքեշը հայերի հետ հանդիպել է 1993 թ. Ֆրանսիայում, եւ երկրորդ անգամ 1994 թ.՝ Գերմանիայում: Ֆրանսիայում Թուրքիայի դեսպանը ներկա է գտնվել այդ հանդիպումներին: Այդ հանդիպումներից հետո իմացվել է, թե կողմերի միջեւ համաձայնություն է կայացել մի շարք հարցերի շուրջ, ինչպես՝ Թյուրքեշը կարող է Հայաստան գնալ եւ այնտեղից վերցնել եւ Ադրբեջան տանել ազերի ռազմագերիներին, Սեւ ծովի ափին մի հայկական նավահանգստի կառուցումը, Թուրքիայի եւ Հայաստանի միջեւ տնտեսական հարաբերությունների սկսելը եւ Ադրբեջանից հայկական ուժերի դուրսբերումը:

ԵՐԵՎԱՆ

Ղարաբաղյան շարժման 7-րդ տարելիցին նվիրված հանրահավաք

Ավանդական հավաքը կկայանա առաջիկա երկուշաբթի, փետրվարի 20-ին, ժ. 15-ին Երեւանի Ազատության հրապարակում: «Արցախ-Հայաստան» կազմակերպության եւ Հայաստանի ազատամարտիկների միության նախագահությամբ այդ օրը կնշվի Ղարաբաղի ազգային-ազատագրական պայքարի 7-ամյակը: Հանրահավաքին կմասնակցեն Հայաստանի հասարակական կազմակերպությունները եւ կուսակցությունները: Կազմակերպիչները հրավիրել են նաեւ ՀՀՇ-ին, որի միջոցով 7 տարի առաջ հրապարակ դուրս եկավ համայն Ղարաբաղի իրավունքների:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Անջատականության վտանգ Կիրգիզիայում

ՕՇ, 16 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ-ԻՆՖՈ ՊՐԵՍ: Նախկին ԽՍՀՄ ուրիշ հանրապետությունների պես Կիրգիզիան բախվում է անջատականության վտանգին, փետրվարի 15-ին գրեց «Լիտերատուրնայա գազետան»: Այստեղ, Օշի մարզի ամենազոր ղեկավար Բ. Օսմոնովը արդեն պահանջում է իրեն մեծարել «խան» տիտղոսով: ՆԳՆ-ի հետ մեկտեղ նա վերահսկում է Տյան Շանով անցնող «թմրակամուրջը» եւ հավակնում, որ մեկ տարի հետո ինքը Ասկար Ակաեւի հետ կմրցակցի նախագահության համար: «Իսկ եթե տանուլ տա, արդյոք առաջ չի՞ գալու Կիրգիզիայի հարավը հյուսիսից անջատելու հարցը», հարց է տալիս թերթը:

Էլբրուսը կարող է ցնցող գործել

ԵՍԵՆՏՈՒԿԻ, 16 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ-ԻՆՖՈ ՊՐԵՍ: Երեկ այստեղ աշխատանքն սկսեց երկրաբանության խնդիրներին նվիրված համառուսաստանյան գիտաժողովը: Հարցերից մեկը Հյուսիսային Կովկասի սեյսմիկ իրադրությունն է: Ըստ մասնագետների [illegible], մոտ ժամանակներս կարող է կրկին գործել էլբրուս հանգած հրաբուխը, որն այդ շրջանի [illegible] լեռնագագաթն է: Դա կարող է սպառնալ աղետ դառնալ Կաբարդա-Բալկարիայի համար:

«ՄԵԼՔՈՆ-86»
ճամփորդական կազմակերպությունը
իրագործում է չվերթներ հետեւյալ ուղղություններով

Երեւան-Վարշավա-Երեւան
Երեւան-Բրեստ-Վարշավա (ավտոբուսով)
Երեւան-Մինսկ-Վարշավա (ավտոբուսով)
Երեւան-Նեապոլ (Իտալիա)-Երեւան (5 օր)
Երեւան-Սինգապուր-Երեւան (5 օր)

Կատարվում է փաստաթղթերի եւ վիզաների ձեւակերպում:

Հասցեն՝ Երեւան, Կոմիտասի 54բ, Արաբկիր, «Պրագա» հյուրանոց 124 սենյակ, հեռ. 23-11-90

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

երկու առանձնատուն, 250 քմ ընդհանուր տնամերձ հողամասով «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում:

Զանգահարել 58-33-26

ԳՆՈՒՄ ԵՄ

Մեկ սենյականոց բնակարան քաղաքի կենտրոնում կամ մետրոյի «Բարեկամություն» եւ «Սասունցի Դավիթ» կայարանների շրջակայքում: Զանգահարել՝ 581841, 637166:

«ՈՎ ՉԻ ՏԵՍԵԼ ԻՏԱԼԻԱՆ, ՆԱ ՉԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԵԼ»

Eraz Էրազ

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ

Մարտի 10-ին չարտերային չվերթ դեպի Իտալիա

Դուք կստանաք անջնջելի տպավորություններ Ձեր 7-օրյա շրջագայությունից՝ Վենետիկ (1 օր), Հռոմ (2 օր), Սան-Մարինո (1օր), Ռիմինի (2 օր):

3*** հյուրանոցներ, սնունդ՝ օրը 2 անգամ

Ֆիրման կօգնի Ձեզ շահավետ պայմաններով ձեռք բերել

Վենետիկյան հռչակավոր ապակեղեն արտադրողի գներով՝ Վենետիկում

Ֆրանսիական օծանելիք ամենացածր գներով՝ Սան-Մարինոյում

Բարձրորակ կաշվե արտադրանք, կոշկեղեն, հագուստ եւ այլ ապրանքներ մեծածախ պահեստներից՝ Ռիմինիում

Փաստաթղթերի ձեւակերպումը՝ 20 օրվա ընթացքում

«ԵՐԱԶ» ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱ
Երեւան, «ԱՆԻ» հյուրանոց, 511 ս. Հեռ. 52-92-57

Eraz Էրազ

ԵՐԵՎԱՆ - ՍՈՉԻ - ՍՏԱՄԲՈՒԼ - ԵՐԵՎԱՆ

4 օր, 3*** հյուրանոց, սնունդը՝ օրը 2 անգամ
Առաջիկա թռիչքը՝ փետրվարի 22-ին,
այնուհետեւ՝ ամեն երկու շաբաթը մեկ, չորեքշաբթի օրերին

«ԵՐԱԶ» ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱ
Երեւան, «ԱՆԻ» հյուրանոց, 511 ս. Հեռ. 52-92-57

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայ գործարարների ընկերություն» բաց բաժնետիրական ընկերությունն անհատ ձեռներեցներից, պետական եւ մասնավոր ձեռնարկություններից կամ այլ տնտեսական կազմակերպություններից շարունակում է ընդունել 5 հազարից մինչեւ 50 հազար ԱՄՆ դոլար արժողությամբ արտադրական ինվեստիցիոն առաջարկ-ծրագրեր՝ ֆինանսավորման կամ համատեղ ձեռնարկություն ստեղծելու նպատակով:

Ծրագիրը ներկայացնելու համար դիմել «Հայ գործարարների ֆորումի» երեւանյան գրասենյակ հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Տիգրան Մեծի պող. 4, 4-րդ հարկ, 39 սենյակ, հեռ. 52-05-89:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւան քաղաքի ՆԳՎ Պետավտոտեսչությունը հիշեցնում է, որ սկսվել է պետական, կոոպերատիվ եւ անհատ քաղաքացիներին պատկանող ավտոտրանսպորտի 1995 թ. տարեկան տեխնիկական ստուգատեսը, որի վերջին ժամկետը օգոստոսի 1-ն է:

Տրանսպորտային միջոցների տարեկան տեխնիկական զննության ներկայացվելիս ավտոմեքենայի պետհամարանիշերը պետք է խստորեն համապատասխանեն պետական ստանդարտին:

Արգելվում է հայկական պատկերներով ու վարագույրներով տրանսպորտի շահագործումը: Բոլոր պետական, կոոպերատիվ ձեռնարկություններից եւ քաղաքացիներից (բացի բյուջետային հիմնարկություններից) գանձվում է հարկ, իսկ վարձավճարը կազմում է ՀՀ աշխատողի նվազագույն աշխատավարձի 3 տոկոսը:

Սահմանված ժամկետում տեխ. զննում չանցած տրանսպորտային միջոցների տերերը կենթարկվեն վարչական պատասխանատվության:

ԵՐՔԱՂԽՈՐՀՐԴԻ ՆԳՎ ՊԵՏԱՎՏՈՏԵՍՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արաքս» գործարանը հրավիրում է աշխատանքի, պահանջվում են բանվոր-ծառայողներ հետեւյալ մասնագիտություններով.

- Հղկող քարի մշակման համար
- Ֆրեզերագործներ
- Խառատներ
- Ավտոմատ հաստոցների վրա աշխատող խառատներ եւ ֆրեզերագործներ
- Փականագործներ
- Փականագործ-գործիքագործներ
- Ռադիոէլեկտրոնային սարքերի նախագծող ինժեներ-կոնստրուկտորներ
- Ռադիոէլեկտրոնային սարքերի կարգավորողներ
- Տեխնոլոգիական հանդերձանքի նախագծող ինժեներ-կոնստրուկտորներ
- Մեխանիկական մշակման բնագավառի ինժեներ-տեխնոլոգներ,
- Մեխանիկ ինժեներ-կոնստրուկտորներ:

Կարիքավորներին ապահովվում են հանրակացարանով:

Դիմել՝ Դավիթաշեն 4 թաղամաս, «Արաքս» գործարան, կադրերի բաժին: Հեռ. 35-73-66

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23, Արշակունյաց 2 · Գրանցման թիվ 65 · Ինդեքս 69149 · Պատվեր 1979 · Տպաքանակ՝ 7000 · Ստորագրված է տպագրության՝ 16. 02. 1995 · Գինը՝ 40 դրամ

digitised by A.R.A.R.@